

Cała radość świąt

Czas rodzinnych spotkań, upominków, tradycyjnych potraw, ale również refleksji i wyraźnego zwolnienia tempa życia. Przed nami święta Bożego Narodzenia. O korzeniach i znaczeniu tego okresu z proboszczem Katedry Chrystusa Króla w Katowicach ks. prałatem Stanisławem Puchałą rozmawia Sławomir Rybok.

W Katowicach, jak i całym regionie tradycja obchodzenia świąt Bożego Narodzenia jest bardzo mocno związana z poczuciem wspólnoty, rodzinnym charakterem tego okresu. Także osoby niewierzące czy niepraktykujące przyznają, że to wyjątkowy czas. Może więc warto sięgnąć do początków, korzeni znaczenia tego święta?

Niewątpliwie te święta niosą ze sobą atmosferę i dar wspólnoty, wzajemnego zrozumienia, poczucia bliskości, a tego potrzebuje każdy z nas niezależnie od światopoglądu. Jak powiedział kiedyś mądry człowiek – „dom to nie miejsce, w którym mieszkasz, ale miejsce, w którym ciebie rozumieją”. Każde święta Bożego Narodzenia o tym przypominają i oczywiście przeżywać je mogą w tym wymiarze wszyscy. Natomiast nie wolno nam zapomnieć o tym, gdzie są korzenie Świąt Bożego Narodzenia. Bóg stał się Człowiekiem rodząc się jako małe dziecko. Przez ten gest miłości Bóg jest bardzo bliski człowiekowi. Ze świętami związane są oczywiście różne zwyczaje piękne, ciepłe, radosne, ale tak naprawdę to, co jest najważniejsze, to pasterkowe i świąteczne spotkania na Eucharystii. Stamtąd dla ludzi wierzących płynie cała radość i przekonanie, że nie jesteśmy sami, i tak naprawdę Miłość jest najważniejsza. To jest przesłanie tych świąt.

Świąteczny wystrój i oferta supermarketów przypomina nam jednak o świętach już

na długo przed samym Adwentem. Moda czy znak czasu?

To jest komercja. Są tacy, którzy na wrażliwość, na tym, co dobre w człowieku, próbują robić interes. Niepokoi mnie to, że już po Wszystkich Świętych pojawiają się świąteczne elementy wystroju marketów, a od początku grudnia odtwarza się z głośników fragmenty kolęd. Myślę, że jest to pewnego rodzaju nadużycie wartości i symboli religijnych. Chciałbym, by ten czas poprzedzający Święta był czasem oczekiwania, tęsknoty za Tajemnicą, za Dobrem i Pięknością – za Bogiem. Taki jest chrześcijański charakter Adwentu – czasu oczekiwania na Boże Narodzenie. Jeśli narusza się ten charakter to, gdy nadchodzą święta, brakuje już sił do głębszego, duchowego ich przeżywania. Po

miesiącu słuchania kolęd, gdy nadejdzie czas właściwy dla nich, ludzie już są nimi zmęczeni. Traci się przez to pewną wrażliwość. Natomiast piękna tradycja Kościoła, wieniec adwentowy w domach, msze roratnie, sprawowane nie tylko dla dzieci, pomagają przygotować się do pełnego przeżywania zbliżających się świąt. Takie jest chrześcijańskie przesłanie – Adwent to czas oczekiwania na Tego, który przychodzi z Miłością.

W tym roku minęło 12 lat odkąd ksiądz jest proboszczem Archikatedry, ale to także tutaj przyjął ksiądz święcenia kapłańskie 19 kwietnia 1973 roku. Jak wyglądają Katowice z perspektywy tylu lat posługi?

dokończenie na str. 8

Życzenia

Drodzy Czytelnicy, Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia? Dlaczego wpatrujemy się w gwiazdę na niebie? – pytał ks. Jan Twardowski, i zaraz odpowiadał: Dlatego, żeby podawać sobie ręce. Dlatego, żeby uśmiechać się do siebie. Dlatego, żeby sobie przebaczać. Z okazji zbliżających się świąt życzymy więc, by nie zabrakło w Waszych rodzinach życzliwości i porozumienia. Niech przełamanie roku będzie czasem refleksji i pełnych serdeczności spotkań z najbliższymi.

Redakcja

Wybory samorządowe

21 listopada w pierwszej turze bezpośrednich wyborów samorządowych na stanowisko Prezydenta Miasta Katowice mieszkańcy wybrali Piotra Uszoka. Lider Forum Samorządowego uzyskał 51,61% głosów.

Zamknięcie pl. Szewczyka

W grudniu rozpoczną się prace rozbiórkowe estakady. Wiąże się to z koniecznością wprowadzenia zmian w organizacji ruchu pojazdów w ścisłym centrum oraz kursowaniu zbiorowej komunikacji miejskiej.

więcej na str. 2

Sylwester w mieście

Wszystkich, którzy lubią witać nowy rok w szerszym, niekoniecznie doskonale znanym, gronie, zapraszamy na plac przed Spodkiem, gdzie już od godziny 20.00 będzie można bawić się przy dźwiękach dobrej muzyki. Organizatorzy, czyli Miasto Katowice i Telewizja Katowice, zaplanowali na tę wyjątkową noc szereg niespodzianek. Polecamy również spotkania sylwestrowe organizowane przez instytucje kultury, m.in. Centrum Kultury Katowice, Teatr Śląski, Kino Kosmos

więcej na str. 4

Jarmark

Rękodzieła, czapki, szale, biżuteria, miody i inne pomysły na gwiazdkowe prezenty będzie można znaleźć wśród kramów tradycyjnego, świątecznego jarmarku. Tegoroczny, zlokalizowany w sąsiedztwie Rynku, przy ulicach Staromiejskiej i Dyrekcyjnej, będzie trwał od 6 do 17 grudnia. Nie zabraknie karuzeli dla najmłodszych; warto również będzie przystanąć przed, usytuowaną tuż przy Rynku, estradą.

650-lecie dzielnic

Pierwsze wzmianki o Bogucicach, Szopienicach i Załężu pojawiają się w dokumentach z 1360 roku. Dziś, ponad sześć wieków później, wspominamy tamten czas podczas licznie organizowanych uroczystości jubileuszowych.

więcej na str. 6-7

Tu warto żyć

Katowice znalazły się na drugim miejscu w przygotowanym przez dziennikarzy tygodnika „Przekrój” rankingu wskazującym na jakość życia w polskich miastach.

więcej na str. 2

Pożegnanie kompozytora

Śląsk ofiarował światowej kulturze całą plejadę wybitnych twórców. W tym jednego z największych kompozytorów współczesności - Henryka Mikołaja Góreckiego - mówił podczas ceremonii pogrzebowej Prezydent Miasta Katowice Piotr Uszok. Dokładnie dwa lata wcześniej 17 listopada 2008 roku Rada Miasta przyznała kompozytorowi tytuł Honorowego Obywatela Miasta Katowice. Jeszcze w październiku tego roku odznaczony został przez Prezydenta RP najwyższym polskim odznaczeniem - Orderem Orła Białego, które odebrał w klinice kardiologicznej w Ochojcu. Odszedł 12 listopada po ciężkiej chorobie, 6 grudnia skończyłby 77 lat. Wśród niezliczonych nagród muzycznych przyznanych Góreckiemu były i te mówiące o jego człowieczeństwie: „Totus” przyznana przez Fundację Dzieło Nowego Tysiąclecia Episkopatu Polski (2002), „Lux ex Silesia” („Światło ze Śląska”, 2003), najwyższe odznaczenie papieskie - Order Świętego Grzegorza Wielkiego (2009) i wiele innych.

Wybitny kompozytor i pedagog urodził się 6 grudnia 1933 roku w Czernicy k. Rybnika. W śląskim domu ubożego kolejarza spod Rybnika nie było ani muzycznego salonu, ani bogatego zbioru nut. Matka trochę grała na pianinie, do którego nie wolno mu było się zbliżyć, gdy umarła, a miał wtedy dwa lata.

for. archiwum UM Katowice

Z niewielu wywiadów, jakich kompozytor udzielił w swoim życiu, wyłania się obraz trudnego dzieciństwa. Edukację muzyczną rozpoczął późno, w wieku 19 lat. Potencjał dostrzegł w Góreckim Karol Szafranek, dyrektor rybnickiej szkoły muzycznej. Przyjaciele wspominają jego niesamowitą pracowitość. Talent i zawziętość przyniosły efekty, Bolesław Szabelski, jego przyszły nauczyciel i mistrz w Akademii Muzycznej miał powiedzieć: - Tak zdolnego ucznia jeszcze nie miałem.

Swoją kompozytorską karierę rozpoczął jako skrajny awangardzista, później uprościł swój muzyczny język i zredukował środki wyrazu. W 1992 roku stało się coś niesamowitego - „3. Symfonia” trafia na pierwsze miejsca amerykańskich i angielskich list przebojów, a o Góreckim mówi cały świat. Kompozycji słuchali już nie tylko melomani, ale i ludzie niemający na co dzień nic wspólnego z muzyką poważną. Żarliwa muzyka trafiła do wszystkich, odsłaniając świat najbardziej podstawowych emocji.

- Muzyka grała we mnie - mówił Górecki. Ten żar, wbrew wszelkim przeciwnościom, doprowadził go na sale koncertowe całego świata, jednak nigdy nie zapomniał o swoich śląskich korzeniach. Przez wiele lat był wybitnym pedagogiem i rektorem dzisiejszej Akademii Muzycznej w Katowicach. Wśród jego wychowanków są tak znający obecnie twórcy, jak Eugeniusz Knapik, Rafał Augustyn czy Andrzej Krzanowski. - Wiele energii poświęcał sprawom lokalnym, angażując się w rozwój kultury na Śląsku. Dlatego mimo słabnącego zdrowia chętnie podjął się misji ambasadora kandydatury Katowic w konkursie o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016 - wspominał Prezydent Uszok. Na pewno muzyka Henryka Mikołaja Góreckiego pozostanie w sercach nie tylko katowiczanki, ale i miłośników jego talentu na całym świecie. ● (Sławomir Rybok)

Tu warto żyć

Prosta recepta na zadowolenie mieszkańców? Długofalowy plan rozwoju z jasno określonymi zadaniami. Potwierdzają to wyniki naszego drugiego rankingu miast przyjaznych obywatelom. W tym roku zwyciężyła Gdynia, która nieznacznie wyprzedziła Katowice – czytamy w wydaniu „Przekroju” z 9 listopada, w artykule „Najmłodsze miasta górą”, autorstwa redaktorów Marcina Cichońskiego i Agaty Jankowskiej.

Dziennikarze tygodnika wzięli pod lupę między innymi poziom bezrobocia, wysokość zarobków w poszczególnych miastach, liczbę miejsc w żłobkach i przedszkolach, poziom bezpieczeństwa mieszkańców, liczbę miejsc szpitalnych, budownictwo mieszkaniowe pod względem ceny za metr kwadratowy w mieszkaniu 2-pokojowym, pozyskiwanie środków unijnych, a także dostęp do oferty kulturalnej.

Katowice ze swoimi 394 punktami zajęły drugie miejsce, tuż za Gdynią (404 punkty) i przed Gdańskiem (382 punkty).

Katowice najlepiej wypadły w kategoriach: wysokość zarobków (proporcjonalnie do średniej krajowej), liczba miejsc w przedszkolach, liczba miejsc w szpitalach, dostęp do darmowego internetu bezprzewodowego oraz dostęp do oferty proponowanej przez instytucje kultury. Niewiele mniej punktów górnośląska stolica zdobyła pod względem najniższej stopy bezrobocia, ceny za metr kwadratowy nowego mieszkania, czy powierzchni terenów zielonych i czystości powietrza.

Wygłąda więc na to, że i w stosunkowo młodym mieście, jakim są Katowice, można dobrze żyć, wystarczy tylko, że jest zarządzane pewną ręką. ●

(mm)

Urząd w święta

Informujemy, że 24 grudnia jest dniem wolnym od pracy w Urzędzie Miasta Katowice (w zamian za święto przypadające w sobotę 25 grudnia), natomiast 31 grudnia Urząd otwarty będzie od 7.30 do 13.00. O uwzględnienie tej informacji prosimy zwłaszcza osoby planujące w okresie świątecznym załatwienie spraw w Urzędzie. ●

Dziękujemy!

Wszystkim czytelnikom, którzy wzięli udział w organizowanej na łamach "Naszych Katowic" ankiecie na temat oczekiwań względem informatora, serdecznie dziękujemy. Każdy Państwa głos jest dla nas niezwykle cenny, gdyż wskazuje, czy obrany przez nas profil pisma jest właściwy. ●

Reorganizacja komunikacji

4 grudnia zostanie zamknięty plac Szewczyka dla autobusów komunikacji miejskiej. Kilka dni później rozpoczną się prace rozbiórkowe schodów i kładki dla pieszych prowadzącej na wyższe piętro dworca PKP. Decyzja ta wiąże się z koniecznością wdrożenia pewnych zmian w rozkładzie jazdy.

W związku z planowaną rozbiórką estakady, po 6 grudnia zostanie zamknięte przejście przez budynek dworca, podróżni będą mogli korzystać wówczas wyłącznie z funkcjonującego już dworca tymczasowego. Pomimo tego, że od 4 grudnia nie będzie możliwy wjazd autobusów na plac dworcowy, zostanie jednak utrzymany ruch samochodów osobowych ulicą Dworcową.

Musimy mieć świadomość faktu, że wraz z postępem prac dostęp w okolice budynku dworca PKP będzie sukcesywnie ograniczany. Po 30 stycznia przyszłego roku przejazd przez plac Szewczyka będzie całkowicie niemożliwy.

Przy ulicy Sądowej zostanie zlokalizowane zaplecze budowy, tak więc w kierunku placu dworcowego będą codziennie przemieszczały się pojazdy budowy, co też może powodować czasowe utrudnienia w komunikacji.

Najważniejszą jednak informacją dla wszystkich katowiczian i przyjezdnych jest zapowiadana wcześniej reorganizacja zbiorowej komunikacji miejskiej. Zmiany zaczną obowiązywać już od 4 grudnia. Warto więc odświeżyć wiadomości na temat nowych przystanków autobusowych w centrum miasta, a także zmienionych tras autobusów (pisaliśmy o tym w sierpniowym wydaniu NK). Szczegóły dostępne są na stronie www.

Prace modernizacyjne trwają już także na peronach katowickiego dworca

zkzgop.com.pl Informacji można zasięgnąć również pod numerem KZK GOP – 32 74 38 446, 0 800 16 30 30 oraz w Centrum Informacji Turystycznej przy Rynku 13, skąd będzie można wziąć też ulotki zawiadamiające o zmianach. ●

(mm)

Nowi katowiccy radni

W obwieszczeniu komisarza wyborczego w Katowicach z 23 listopada 2010 roku o *wynikach wyborów do rad na obszarze województwa śląskiego* czytamy, że w wyborach do Rady Miasta Katowice wzięło udział 39,44% uprawnionych do głosowania. Z dokumentu dowiadujemy się również, że PO zdobyła 13 mandatów, Forum Samorządowe i Piotr Uszok – 10, PiS – 4, a SLD – 1. O tym, jak kształtują się wyniki wyborów w poszczególnych okręgach, informujemy poniżej:

Okręg wyborczy nr 1

KW Platforma Obywatelska RP: Kołodziej Ewa Edyta, Mańnica Tomasz Piotr, Włoch Stanisław Andrzej

KW Prawo i Sprawiedliwość: Skiba Mariusz Piotr

KWW „Forum Samorządowe i Piotr Uszok”: Siejna Krystyna Maria, Uszok Piotr Czesław, Werbnińska Stanisława

Okręg wyborczy nr 2

KW Platforma Obywatelska RP: Sokół Maria, Warzecha Adam Sylwester

KWW „Forum Samorządowe i Piotr Uszok”: Forajter Jerzy Jan, Łyczko Dariusz Grzegorz, Zacher Elżbieta

Okręg wyborczy nr 3

KW Platforma Obywatelska RP: Rojewska Bożena Adela, Szpyrka Tomasz Grzegorz, Zydorowicz Andrzej Zygmunt

KW Prawo i Sprawiedliwość: Pietrasz Piotr Aleksander

KWW „Forum Samorządowe i Piotr Uszok”: Hrapkiewicz Helena Maria

Okręg wyborczy nr 4

KW Platforma Obywatelska RP: Godlewski Arkadiusz Mariusz, Kosmała Daria Joanna, Wiczorek Magdalena Joanna

KW Prawo i Sprawiedliwość: Luty Michał Janusz

KWW „Forum Samorządowe i Piotr Uszok”: Dolinkiewicz Jerzy Józef, Zawadzki Józef Antoni

Okręg wyborczy nr 5

KW SLD: Szczerbowski Marek Tomasz

KW Platforma Obywatelska RP: Witkiewicz Witold Zbigniew, Wnęk Barbara Katarzyna

KW Prawo i Sprawiedliwość: Panek Krystyna Zofia

KWW „Forum Samorządowe i Piotr Uszok”: Kocurek Józef Grzegorz

Warto jednak zaznaczyć, że w podanym składzie Rady nastąpią pewne zmiany, np. Piotra Uszoka, który będzie pełnił funkcję Prezydenta Miasta, zastąpi Marek Chmieliński.

foto: archiwum UM Katowice/Sławomir Rybok

Mała (wielka) ojczyzna

Kilka tygodni temu, nakładem wydawnictwa Sonia Draga, ukazała się publikacja „Mała (wielka) ojczyzna”, której autorem jest dziennikarz i społecznik – Grzegorz Płonka. O książce, będącej zbiorem wywiadów ze znanymi „Ligocierzami”, opowiada sam autor.

Nie od dziś wiadomo, że nasza osobowość kształtuje się między innymi przez środowisko, w którym żyjemy, wychowujemy się, mieszkamy bądź nawet tylko czasowo przebywamy. Poprzez rodzinę, znajomych, nauczycieli, duchownych, kumpli, a także przez przeczytane książki, obejrzone filmy, zasłyszane opowieści, przeżyte doświadczenia przyswajamy różnego rodzaju idee, zasady, konwenanse, obrazy, które zgromadzone w pamięci w większy lub mniejszy sposób wpływają na nasze życie. Niebanalny wpływ na nas ma również samo miejsce, w którym przyszło nam żyć, ze swą historią, kulturą czy warunkami geograficznymi. Często miejsce, obszar, na którym przyszliśmy na świat i dojrzewaliśmy, nazywamy małą ojczyzną, chcąc

zapewne podkreślić jej rangę, pewną odrębność, wyrazić poczucie dumy tudzież zaakcentować swe przywiązanie.

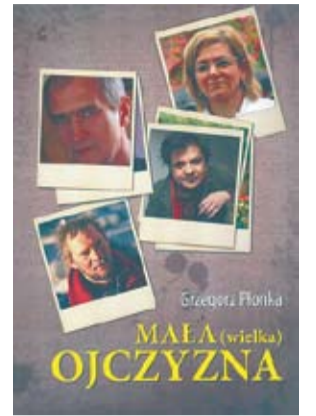
Moją małą ojczyzną jest Ligota, kiedyś odrębna wieś i gmina, dziś dzielnica Katowic, która dla mnie jest wyjątkowa – ma ciekawą historię, zabytkowe budowle, swoją legendę, żyło w niej i żyje wielu zacnych ludzi, są tu urokliwe zakątki. W niej się urodziłem i wychowywałem. Moje więzi z Ligotą wzmocniły się, gdy redagowałem ligocko – panewnicką monografię „Zarys dziejów Ligoty i Panewnik od zarania do czasów współczesnych”. Jej pokłosiem był pomysł, żeby napisać książkę, ukazującą Ligotę przez pryzmat wspomnień osób, których losy z Ligotą były lub są w różnorodny sposób związane, między innymi przez spędzone tu dzieciństwo i młodość, miejsce zamieszkania, pracę lub kontakty towarzyskie. Przyjąłem, że bohaterowie tej książki będą reprezentantami dość licznego grona ludzi związanych z Ligotą, którzy zaistnieli w świadomości Polaków na różnych płaszczyznach życia społecznego w zakresie od wymiaru lokalnego do krajowego czy nawet europejskiego. Podkreślę jednak dwie

sprawy. Po pierwsze, zaznaczenie związków znanych osób z Ligotą nie było jedynym celem tej książki; po drugie, w Ligocie żyło bądź żyje wielu godnych szacunku ligocian, często słabo lub w ogóle nieznanymi szerszej publiczności, wyjątkowo zaangażowanych w pracę na rzecz społeczności ligockiej. W moim przekonaniu zasługują oni na oddzielną publikację.

Na pewno rozmowy z tymi wyjątkowymi ludźmi, wśród których znaleźli się Olgierd Łukaszewicz, prof. Andrzej Bochenek, Krzysztof Globisz, Cecylia Kukuczka, prof. Janusz Danecki, o. Damian Szojda, prof. Leon Markiewicz, Jan Rzymelka, Lech Szaraniec, Piotr Kupicha i pani Jadwiga Urban (z którą rozmawiałem tuż przed jej śmiercią w 2005r.), ubogaciły mnie choćby w tym, że mogłem dostrzec pewne uniwersalne prawdy, które mogą być człowiekowi przydatne na przykład w kształtowaniu charakteru własnego bądź osób, nad którymi mamy pieczę, czy w realizowaniu swych pasji i celów zawodowych. Znamienne wymowę miały szczególnie fragmenty, dotyczące dzieciństwa i młodości moich rozmówców oraz postaw ich rodziców. Za cenne uważam także pewne wskazania, które mogą być przydatne w

budowaniu społeczeństwa obywatelskiego w ramach społeczności lokalnej.

Nie z wykle ważne dla mnie było to, że kiedy słuchałem tych wspomnień, oczami wyobraźni widziałem rozmaite miejsca i ludzi, zarówno żyjących, jak i tych, którzy już odeszli. I rozdził się we mnie coraz wyraźniejszy, coraz bardziej szczegółowy obraz Ligoty. A wraz z tym wzrastał szacunek dla tych, którzy tu żyli kiedyś i żyją dzisiaj, wzmagając się podziw, że tyle dobrego na terenie Ligoty udało im się wspólnie stworzyć. Chyba właśnie dlatego doszedłem w końcu do wniosku, że ta moja „mała ojczyzna” jest w gruncie rzeczy wielka. I dlatego też książce tej nadałem tytuł „Mała (wielka) ojczyzna”. ●

By zmienić miasto (XI)

Mityczne miejsca w Katowicach

Z Barbarą Marek rozmawia Maciej M. Szczawiński.

Mieszkaś w centrum Katowic. Katowice niejako „esencjonalnie” jawią się za Twoim oknem, na ulicach wokół... Kiedy mówisz „jestem stąd”, jaki rodzaj refleksji towarzyszy tym słowom?

Kiedy się mieszka od urodzenia w tej samej dzielnicy, otoczenie jest tak bardzo oswojone, że uliczny bruk stanowi niemalże przedłużenie podłogi własnego mieszkania. Wszystko tu przejawia swą przyjazną aurę (jak mówią genius loci – duch opiekuńczy miejsca). Kto wie, czy nie dlatego, że okoliczne domy, ulice i skwery nasyczone znajomymi dźwiękami, zapachami, grą światła, kolorem przechowują dawne wydarzenia – małe i wielkie – każde na swoją miarę. Wystarczy tylko zbadać dokąd prowadzą ślady...

Jestem stąd. To przywilej, móc tak powiedzieć w czasach masowych emigracji czy uchodźstwa. To przywilej, ogarniać znajomą przestrzeń – czytać ją jak otwartą księgę, rozumieć znaki, które wciąż wysyła, rozpoznawać zaludniające ją postacie – żyjące i umarłe.

Niedawno w rozmowie ze mną Włodzimierz Paźniewski użył sformułowania „fabryka fałszywych mitów”. To o Katowicach, osaczonych mnóstwem nieprawdziwych mniemań, sądów i uproszczeń. Czy nie sądzisz, że czas ową anachroniczną manufakturę przystopować?

Trudno się nie zgodzić z opinią pana Paźniewskiego o fałszywej mitologii narosłej wokół Katowic. Tę przysłowiową gębę wytrwale nam przyprowadzały PRL-owskie media i do ludzi mediów należy dziś przywrócić właściwych proporcji w ocenie samego miasta i jego mieszkańców.

Myślę, że Katowice, podobnie jak każde miasto, mają swoją specyfikę. Struktura ludnościowa, położenie geograficzne, ciągłość historyczna są w każdym mieście odmienne, stąd czynienie porównań, np. z Krakowem czy Wrocławiem, jest nieporozumieniem. Skutecznym lekarstwem na ewentualne kompleksy jest gromadzenie i rozpowszechnianie rzetelnej wiedzy o mieście, o jego dawnych i obecnych mieszkańcach. Nie tyle o tych sławnych, których osiągnięcia są wielorako udokumentowane, a raczej o tych wszystkich,

których dokonania są mniej znane, ale jakże cenne.

Przytoczę pierwszy z brzegu przykład ze sfery czysto ludzkiej – w 1987 roku powstał w Katowicach jeden z pierwszych w Polsce, prężnie działający ośrodek hospicyjny spełniający opiekę wolontaryjną nad ludźmi umierającymi na chorobę nowotworową w swoich domach. (Trzeba pamiętać, że był to okres absolutnie pionierski w tej dziedzinie, kiedy to niwelowanie bólu nowotworowego samym lekarzom wydawało się mrzonką). Hospicjum katowickie utworzył wówczas zespół wspaniałych ludzi, niosący do dziś bezinteresowną pomoc medyczną i pielęgnacyjną. Z wielu miast regionu południowej Polski przyjeżdżali lekarze zainteresowani rozszerzeniem ruchu hospicyjnego także na ich miejscowości. W tutejszym ośrodku czerpali wiedzę z zakresu medycyny paliatywnej (którą pierwsza w całej Polsce przyswoiła i upowszechniała w środowisku medycznym mieszkanka Katowic pani dr Jadwiga Pyszkowska!). Uważam, że Hospicjum Dobre i ludzie w nim działający to realne dobro, którym możemy się poszczycić. Wspominam o tym dlatego, że poziom kultury danej społeczności określa jej stosunek do najsłabszych. A nigdy dość przypomnienia, że na kulturę składają się nie tylko dobra materialne!

Ja też uważam, że czas nie tylko zastopować owe herezje, ale i objaśniać, na czym polegają błędne osądy o Katowicach i ich mieszkańcach. Często na łamach NK pytam swoich rozmówców o ich Katowice prywatne, intymne. O miejsca, gdzie zwalniają kroku, potrafią się zamyślić, zejść głębiej niż oczywistość tu i teraz. Jak to wygląda u Ciebie?

Każdy z nas ma takie miejsca mityczne. Mnie one wiódł w czas dzieciństwa (Arkaadia), kiedy bezpiecznie lepiło się bałwana na środku jezdnii (na której dziś odbywa się ruch ciągły). O tu, z tego murka, skakałam w wieku trzech lat i był to dla mnie bohaterski wyczyn, tak jak wyczynem w późniejszym wieku, kiedy się obejrzało film pt. „I ty zostaniesz Indianinem”, była wspinaczka na Wieżę Spadochronową. Pamiętam, jak podczas schodzenia, na wysokości czubków drzew, nogi mi się ugięły ze strachu. Strach należało również

for. archiwum UM Katowice/Sławomir Rybok

przewyciężyć w Drapaczu Chmur przy ul. Żwirki i Wigury, kiedy trzeba było zostać samemu w windzie łańcuchowej na czas jej przesuwania się w zupełnych ciemnościach w podziemnej maszynie. Kto tego dokonał – otrzymywał sprawność indiańską. Oczywiście mamom się tym nie chwaliło. Rozległe, kilkupoziomowe labirynty piwnic w budynku przy ul. M. Skłodowskiej-Curie znałam na wylot, dlatego moja grupa zawsze wygrywała zabawę w podchody z dziećmi z innych ulic. A tu, na podwórku szkoły im. Marii Konopnickiej, latem grało się w dwa ognie, w zimie robiło do późna „orły” na śniegu. Na tymże podwórku fotograf uwiecznił mnie – pierwszoklasistkę z tytką. Takie zdjęcia po latach robiłam w tym samym miejscu moim dzieciom. Ulica gen. Zajączka – tu pierwszy raz wsiadłam na dwukołowy rowerek, co omal nie skończyło się tragicznie kiedy wjechałam wprost pod koła starej warszawy (kierowca długo nie mógł przyjść do siebie). A tam stoi duża willa, gdzie chodziłam do przedszkola (po latach również moje dzieci). Trochę powyżej znajduje się siedziba notariatu, przed

wojną mieszkał tu z żoną i dziećmi, pełniący funkcję konsula w Bytomiu, brat Marii Kuncewiczowej, ojciec pisarza Jana Józefa Szczepańskiego – Aleksander Szczepański.

W mojej klatce schodowej mieszkał dyrygent Karol Stryja z córką Olą, moją rówieśniczką – dziś skrzypaczką w Filharmonii Śląskiej, kompozytor Wojciech Kilar, w klatce obok pisarz Kalman Segal, z którego córką Itą łączyła mnie dziecięca przyjaźń.

Magicznym miejscem jest też dla mnie cmentarz przy ul. Sienkiewicza. W podstawówce biegało się tu z przejęciem przed 1 listopada sprzątać opuszczone groby. Po latach była to moja „trasa” do szkoły średniej. Dziś – miejsce spoczynku rodziny i znajomych... Oto są moje małe prowincje, stąd wyrastam.

Jak wiesz, Katowice stanęły przed ogromną, można rzec bez przesady, historyczną szansą: jesteśmy w finałach starcia o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Jako poetka i katowiczanka nie możesz chyba przejść obok tych wydarzeń obojętnie?

Ależ radosna wiadomość! Jest to nie tylko wielkie wyróżnienie dla miasta, lecz także szansa na aktywne współdziałanie środowisk związanych z kulturą.

Na koniec chciałabym się podzielić pewnym spostrzeżeniem: często bywam w Krakowie i widzę, że Katowice górują dostępnością sponsorowanej przez Miasto bezpłatnej oferty muzycznej adresowanej do przeciętnego mieszkańca, co jak skrawo kłóci się z mitem ciągłego fedrunku, jaki wciąż pokutuje. Wystarczy wymienić wpisane już w tradycję miasta letnie koncerty promenadowe w Parku Kościuszki, kameralne koncerty w Muzeum Archidiecezjalnym, czy koncerty organowe w Katedrze. Sfera muzyczna jest niewątpliwie jednym z atutów Katowic w staraniach o ten prestiżowy tytuł. Trzymam kciuki!

Barbara Marek

ur. w 1954 roku, poetka, autorka tomiku pt. „Pani Ergo Sum” oraz antologii pt. „Pisane światłem”, mieszka w Katowicach, aktualnie pełni funkcję sekretarza stanu w „Polis – Mieście Pana Cogito”.

KATOWICE
Miasto Ogrodów

Kandydat na Europejską 2016
Stolicę Kultury

Sylwester z gwiazdami

Głównym punktem sylwestrowego wieczoru w Katowicach będą koncerty na wzniesionej obok Spodka estradzie. Rozpoczęcie imprezy planowane jest na godzinę 20.00, wtedy to pojawi się zespół Sami. Na sylwestrowej scenie nie zabraknie też innych znakomych gwiazd popu i muzyki tanecznej – pierwsze chwile nowego roku z mieszkańcami Katowic spędzi niezwykle popularny Szwed oxfordzkich korzeniach – Denny! Zdradzimy także, że jednym ze szczególnie wyczekiwanych wykonawców będzie Krzysztof Cugowski z zespołem Budka Suflera.

Dobrze wszystkim znane piosenki będą zaproszeniem do wielkiej, miejskiej, otwartej dyskoteki pod „gołym niebem”. Różnorodność repertuaru gwarantuje dobrą zabawę każdemu, kto zawita na plac przed Spodkiem.

O północy na scenie pojawi się Prezydent Miasta, który wraz z zaproszonymi gwiazdami powita Nowy Rok. Noworoczne życzenia złożymy sobie wzajemnie pod rozświetlonym feerią sztucznych ogni niebem.

Dla mieszkańców i gości zgromadzonych na placu przed Spodkiem, oprócz zabawy przy muzycznych hitach, organizatorzy zaplanowali wiele konkursów i niespodzianek. Bądźcie koniecznie – będzie kosmicznie, jak to w pobliżu Spodka!

Dla wszystkich, którzy sylwestrową noc spędzą w domach, telewizyjna Trójka zaplanowała transmisję „na żywo” sprzed Spodka. ●

(mm)

fol. archiwum UM Katowice/Monika Winkler

Jarmark na Nikiszu

5 grudnia uliczki Nikiszowca zapełnią się sympatykami tradycyjnego już „Jarmarku na Nikiszu”. Ten – realizowany przez Program Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu, samych mieszkańców i tych, którzy po prostu lubią tę dzielnicę – projekt, od dwóch lat przyciąga zwłaszcza wyjątkowym klimatem. Bez wątplenia i w tym roku w Nikiszowcu spotkają się poszukujący oryginalnego gwiazdkowego prezentu, ciekawi planowanych występów lub po prostu spragnieni niki-szowieckiej, zimowej magii.

Jarmark przygotowywany jest w ramach projektu „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, prowadzonego przez MOPS Katowice i dofinansowywanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Zgodnie z zapowiedzią organizatorów, tegoroczne wydarzenie poświęcone będzie promocji przedsiębiorczości społecznej.

W programie przewidziano:

- od godz. 10.00, Rynek: kramy z ozdobami świątecznymi, biżuterią, pamiątkami, szkłem artystycznym, koronkami, witrażami, wypiekami, potrawami śląskimi (żur, moczka, makówki, tuste), miodami, wyrobami rękodzieła artystycznego;

- ok. godz. 13.30, Rynek: występ dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 53 i zespołu Trans z Gimnazjum nr 14;
- ok. godz. 15.00, Rynek: koncert Orkiestry Dętej Kopalni Wieczorek;
- ok. godz. 16.30, Rynek: koncert gwiazdy wieczoru – zespołu Beltaine;
- ok. godz. 17.45, plac kościelny: widowisko plenerowe „Hej Kolęda” w wykonaniu Teatru 4 Żywoły;

Poza tym przy Domu Katechetycznym powstanie kraina zabaw dla dzieci, gdzie będzie można wziąć udział w warsztatach ceramicznych. Przy Rynku natomiast nie zabraknie oryginalnej wiktoriańskiej karuzeli, będzie można nauczyć się, jak wykonać świąteczne ozdoby, a także spotkać się z podróżnikiem Mietkiem Bieńkiem, który podczas Jarmarku będzie promował swoją nową książkę.

To tylko niektóre z atrakcji zaplanowanych na ten dzień; organizatorzy przewidzieli wiele ciekawych niespodzianek, m.in. głośno warcząca, wielokonna...

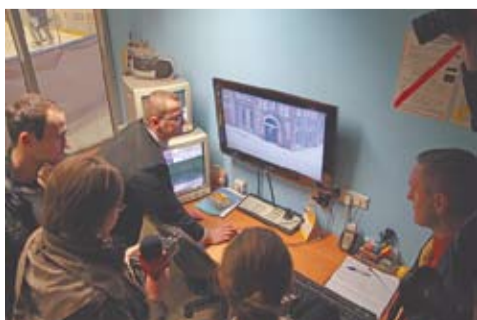
W trakcie Jarmarku będzie prowadzona wspólnie z Parafią św. Anny zbiórka pieniędzy na renowację zabytkowej rzeźby tzw. rybki i skweru, na którym stoi. ● (mm/na podstawie materiałów otrzymanych z PCAL)

fol. archiwum UM Katowice/Marta Ferens

Nikiszowiec monitorowany

Zabytkowa dzielnica Katowic została objęta monitoringiem. Dwa lata temu, podczas pierwszego „Jarmarku na Nikiszu”, mieszkańcy skupieni wokół Centrum Aktywności Lokalnej postanowili zebrać środki na ten cel, zwrócili się wtedy również o pomoc do Miasta. – Zależało nam, by było to współdziałanie, a nie rozszczenie – mówi Waldemar Jan z PCAL. Obecnie 3 kamery obserwują plac niki-szowieckiego rynku wraz z rozchodzącymi się promieniście uliczkami w obrębie około 300 metrów. Wysokiej klasy sprzęt cyfrowy, działający w oparciu o sieć światłowodową, pozwala na bardzo dokładne powiększanie obrazu,

co sprzyjać będzie z pewnością poprawie bezpieczeństwa w dzielnicy. Docelowo cały system obejmował będzie 8 kamer i nowoczesne centrum monitoringu mieszczące się w pomieszczeniach pobliskiego łodowiska Jantor. – Liczymy na środki z Unii Europejskiej, które pozwolą rozbudować system – mówi naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta w Katowicach Mirosław Cygan. – To pierwszy monitoring w Katowicach, który będzie funkcjonował w nowej formule, we współpracy ze społecznością lokalną. Bo wiem etaty pracowników, którzy będą pracowali w centrum monitoringu, będą finansowane właśnie przez spółdzielnię – dodaje naczelnik. Na zlecenie Urzędu Miasta Katowic monitoring wykonała firma 3S Śląskie Sieci Światłowodowe. ●

fol. archiwum UM Katowice/Sławomir Rybok (1,2)

Nowy tramwaj

W listopadzie Tramwaje Śląskie zaprezentowały, sprowadzony z Niemiec, używany wagon Duewag PT 8, który będzie przewoził pasażerów na liniach obsługiwanych przez Spółkę. Przeszedł on adaptację techniczną dostosowującą go do wymogów polskiego prawa, np. zmieniony został układ zasilania hamulców szynowych w taki sposób, aby możliwe było hamowanie wagonów w przypadku braku napięcia w sieci. W ramach przystosowania do rodzimych warunków zamontowano kasowniki, radiotelefony, a tablice kierunkowe wagonu zostały wymienione na elektroniczne – bardziej widoczne i czytelniejsze dla pasażera. Aby umożliwić wejście do pojazdu podróżnym z większym bagażem oraz matkom z wózkami dziecięcymi, konieczne było również usunięcie środkowej poręczy przy jednym z wejść.

W wagonie są 62 miejsca siedzące i 180 stojących. Tramwaj jest wyciszony, ma dobrą amortyzację, jest wygodny. Został również przemalowany na barwy charakterystyczne dla Tramwajów Śląskich S.A. – czerwień z elementami koloru kremowego oraz czarnego.

Jego adaptacja trwała trzy tygodnie; w trakcie przystosowywania jest już następny wagon

tego typu. Niemieckie wagony, jak każdy pojazd, mają swoją specyfikę, np. inna jest technika ich uruchamiania, poza tym są to wagony dwustronne, dlatego w celu zapewnienia prawidłowej obsługi trwają szkolenia motorniczych.

Wagony są w dobrym stanie technicznym, były serwisowane i poddawane przeglądowi technicznemu, zgodnie z niemieckimi normami. Tego typu tabor z powodzeniem kursuje również na niemieckich liniach we Frankfurcie. Do końca tego roku Spółka zakupi i sprowadzi łącznie dziesięć podobnych pojazdów. ●

Katowice w obiektywie

60 najwyżej ocenionych przez internautów prac zgłoszonych do konkursu fotograficznego „Katowice w obiektywie” będzie można obejrzeć w grudniu, na wystawie w Galerii Katowice, mieszczącej się w siedzibie Związku Polskich Artystów Fotografików Okręg Śląski. Konkurs inspirowany był sukcesywną przemianą przestrzeni miejskiej współczesnych Katowic, a tym samym wyraźną zmianą w postrzeganiu miasta przez jego mieszkańców oraz gości. Jego celem było przełamanie stereotypu na temat wizerunku i

ukazanie piękna górnośląskiej stolicy. Wyróżnione prace będzie można podziwiać przez cały grudzień w przy ul. św. Jana 10 (3 piętro), od wtorku do piątku w godzinach od 12.00 do 18.00. Wernisaż wystawy odbędzie się 1 grudnia o godzinie 18.30. 12 najciekawszych zdjęć prezentowanych na wystawie, wybranych przez komisję konkursową, znajdzie się także na kartach kalendarza na 2011 rok.

Organizatorem konkursu był Urząd Miasta Katowice we współpracy ze Związkiem Polskich Artystów Fotografików Okręg Śląski. ● (sr)

E-urząd: nowe usługi

Urząd Miasta Katowice z dniem 1 stycznia 2011 roku umożliwia składanie informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości, podatek rolny i leśny oraz deklaracji na podatek od środków transportowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Powyższe dokumenty, za wyjątkiem deklaracji na podatek od środków transportowych, muszą być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym kwalifikowanym certyfikatem lub podpisem CC SEKAP, wydawanym bezpłatnie w Urzędzie Miasta przy ul. Młyńskiej 4. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie deklaracji na podatek od środków transportowych składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

deklaracje na podatek od środków transportowych muszą być opatrzone wyłącznie bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym kwalifikowanym certyfikatem.

Szczegółowy opis usług z formularzami elektronicznymi będzie można znaleźć na www.katowice.eu w zakładce e-urząd (elektroniczna skrzynka podawcza SEKAP – katalog usług „Podatki i opłaty”) lub na stronie www.sekap.pl.

Zapraszamy do zapoznania się i korzystania z wszystkich usług znajdujących się w e-urzędzie oraz do lektury innych informacji o SEKAP-ie w kolejnych numerach NK. ● (rd)

9 listopada Centrum Informacji Turystycznej przy Rynku 13 wypełniło się mieszkańcami zainteresowanymi udziałem w, organizowanym przez Urząd Miasta, bezpłatnym szkoleniu z e-urzędu.

Człowiek - najlepsza inwestycja

1 lipca tego roku Miasto Katowice rozpoczęło realizację – wartego 1.512.770,00 zł – projektu pn. Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej wraz z wdrożeniem usprawnień zarządczych w Urzędzie Miasta Katowice. Pozyskane przez Miasto dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego wynosi 1.361.493,00 zł, co stanowi 85% wszystkich kosztów. Wkład własny Miasta to 10% całkowitej wartości projektu, w 5% przedsięwzięcie zostanie pokryte ze środków dotacji celowej z budżetu krajowego.

Projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V Dobre rządzenie; Działanie 5.2 Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej; Poddziałanie 5.2.1 Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej.

Jego celem jest wprowadzenie kompleksowych usprawnień zarządczych na poziomie całego Urzędu Miasta w zakresie rozwoju kompetencji kadr, rozwoju Systemu Zarządzania Jakością, wdrożenia systemu zarządzania

projektami według metodyki PRINCE2, wzmocnienia jakości podejmowanych decyzji administracyjnych, a ponadto projekt polegał będzie na wdrożeniu procedury konsultacji społecznych i systemu monitorowania poziomu satysfakcji mieszkańców z funkcjonowania Urzędu oraz na opracowaniu i wprowadzeniu procedury aktualizowania opisu usług świadczonych w Urzędzie.

Co realizacja tego projektu oznacza dla katowiczana? Z pewnością poprawę jakości usług świadczonych przez Urząd. Urzędnicy bowiem – w trosce o zapewnienie jak najwyższego komfortu obsługi – zwrócą większą uwagę na stopień zadowolenia mieszkańców z funkcjonowania samorządu. Monitorowanie poziomu satysfakcji katowiczana pozwoli na dokonywanie analizy poziomu świadczonych przez urzędników usług, co umożliwi wyeliminowanie ewentualnych zauważalnych uchybień.

Projekt będzie realizowany do końca czerwca 2012 roku. ● (Iwona Bieniek, BFE)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kawa dla seniora

W ramach współrealizacji Miejskiego Programu Pomocy dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Siedemdziesiąt Plus” Miasto Katowice dba o uatrakcyjnienie czasu wolnego seniorów. Akcja „Kawa dla Seniora” jest skierowana do seniorów będących mieszkańcami miasta Katowice, umożliwiającą spędzenie czasu w miłej atmosferze przy filiżance kawy lub herbaty za symboliczną złotówkę.

Przedmiotem akcji jest sprzedaż kawy lub herbaty w cenie 1 zł przez katowickich

restauratorów. Bony uprawniające do zakupu kawy/herbaty w Restauracji Konik Klub przy ul. Warszawskiej 57 można otrzymać w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej 1-10 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach oraz w biurze Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych (Urząd Miasta Katowice, ul. Młyńska 4, pokój nr 6).

Warunkiem odebrania bonu jest okazanie dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego datę urodzin oraz miejsce zamieszkania. ●

Stawiam na pracę

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych „Meritum” pozyskało dofinansowanie – ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – do projektu, dzięki któremu pacjenci ośrodków terapii uzależnień podregionu katowickiego uzyskają wsparcie w poszukiwaniu zatrudnienia. Jego celem jest zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej pacjentów tego typu ośrodków.

W projekcie mogą wziąć udział, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy, pacjenci ośrodków terapii uzależnień z Katowic, Chorzowa, Rudy Śląskiej, Mysłowic i Świętochłowic.

Oferta Stowarzyszenia obejmuje trening motywacyjny, doradztwo zawodowe – indywidualne i grupowe, warsztaty z zakresu godzenia ról zawodowych i rodzinnych, warsztaty

dla kobiet z zakresu kształtowania wizerunku, szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe. Szkolenia zawodowe zostaną dopasowane do potrzeb uczestników projektu.

Uczestnikom zostaną zapewnione materiały szkoleniowe, a także poczęstunki i ciepłe posiłki podczas szkoleń. Udział w projekcie jest bezpłatny!

Projekt potrwa do 31 sierpnia 2012 roku. ●

Szczegółowych informacji na temat projektu udziela:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych „Meritum”

ul. Panewnicka 36/2, 40-730 Katowice

tel. 32 782 00 06, fax. 32 733 58 23

kom. 512 465 280 ●

Pomóż bezdomnym

W związku z zimową aurą zwracamy się z prośbą do mieszkańców oraz zarządców budynków mieszkalnych o zachowanie szczególnej czułości wobec osób bezdomnych potrzebujących pomocy. Prosimy o zgłaszanie informacji na ten temat do: Straży Miejskiej – tel. 986, Policji – tel. 997, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – tel. całodobowy 32 203 12 60, 32 202-38-73 lub do Sekcji ds. Bezdomnych ul. Morcinka 19a (od poniedziałku do czwartku 7.30-15.30, piątek 7.30 – 17.00, tel. 32 209 00 09 oraz 32 251 43 87).

Przypominamy również, iż w Katowicach został wdrożony nowatorski projekt przeciwdziałania żebractwu o nazwie „Pomagam mądrze”. Liderem i jednocześnie realizatorem projektu jest Towarzystwo Pomocy im św. Brata Alberta w Katowicach. Głównym zadaniem projektu jest przede wszystkim przeprowadzenie kampanii informacyjnej, która ma na celu wskazanie żebractwa jako procederu pozyskiwania środków finansowych w sposób nielegalny i niegodziwy. Więcej informacji na www.katowice.eu ●

(Wydział Polityki Społecznej UM Katowice)

650 lat historii Szopienic

Historia to ciekawa i pasjonująca nauka. Człowiek chodzi ulicami i czasami zastanawia się, jak te ulice wyglądały kilkadziesiąt lat temu. Miałem okazję zobaczyć okolicę z wieży ciśni w Borkach. Dookoła na horyzoncie same lasy, a bliżej kominy hut, wieże kościołów i zabudowania miejskie. Pod samą wieżą – pozostałości po terenach rolniczych. Tak to wygląda dziś, a dawniej, 650 lat temu?

Szopienice obchodzą właśnie jubileusz 650-lecia istnienia. Pierwsza, udokumentowana, wzmianka o wsi, która należała wówczas do ziemi mysłowickiej, pochodzi z 1360 roku. Wieś założono na prawie niemieckim. Od początków istnienia miała samorząd gminny wynikający z posiadania wolnego sołectwa. Prawo to utraciła w 1614 roku wraz z wykupieniem sołectwa przez spadkobierców Katarzyny Salomonowej, właścicielki dóbr mysłowickich; na jego terenie utworzono wówczas folwark szopienicki. Wcześniej, w wyniku najazdów Husytów z Zagórza k. Będzina w 1430 roku, wieś została zniszczona.

Przez stulecia kilkakrotnie zmieniali się jej właściciele. W 1656 roku Szopienice i sąsiedni Roździeń nabył Krzysztof Mieroszewski. Na początku XIX wieku Szopienice przekształciły się z osady rolniczej w przemysłową; powstała

huta szkła Sonnefeld, a w 1834 roku huta cynku Wilhelmina oraz kolonia domów robotniczych Wilhelmina, Morgenroth, Helgoland. W latach 1860-65 przy dzisiejszej ulicy Morawa została wybudowana – dla zakładów koncernu spadkobierców Gieshego – kolonia domów robotniczych. Na przełomie XIX i XX wieku, w związku z postępującą integracją Szopienic i Roździeń, zaczęło się tworzyć – w rejonie ulic Lwowskiej, bp. Henryka Bednorza i Józefy Kantorówny – wspólne centrum. W 1868 roku zbudowano tu drewniany kościół, a w 1871 roku erygowano parafię. Obecny kościół, wzniesiony w latach 1855-87, w stylu neogotyckim, konsekrowano w 1902 roku.

Dla rozwoju osady duże znaczenie miał rozwój kolejnictwa. Od 1840 roku przez Szopienice kursowały pociągi relacji Wrocław – Mysłowice, a od 1859 roku – również w kierunku Warszawy. W 1836 roku powstała pierwsza utwardzona droga – ulica Krakowska, która prowadziła z Katowic do Mysłowic. Ważne było także połączenie tramwajowe z Katowic do Mysłowic, które uruchomiono w 1898 roku.

W 1886 roku powstała najstarsza organizacja spółdzielcza „Konsum Śląski”. Z początkiem XX wieku utworzono polskie towarzystwa i związki, jak: Polskie Zjednoczenie Zawodowe, Polski

Związek Śpiewaczy – Wyspiański, czy Towarzystwo Gimnastyczne Sokół. W latach 1918-19 działała w Szopienicach Rada Robotnicza oraz wspólna dla Roździeń i Szopienic Rada Ludowa kierowana przez lekarza dr. Henryka Jarczyka. W tym okresie rozwijało swoją działalność również Towarzystwo Polek pod kierownictwem Marii Lucyga. Podczas powstań śląskich Szopienice stanowiły ważną osadę pogranicza, której mieszkańcy brali czynny udział w wystąpieniach zbrojnych. W przeprowadzonym w 1921 roku plebiscyście 70% mieszkańców opowiedziało się za Polską. W maju 1921 roku Wojciech Korfanty utworzył Naczelną Władzę Cywilną oraz Naczelną Komendę Wojsk Powstańczych, mieszczące się aż do końca powstania w gmachu szopienickiego Liceum Ogólnokształcącego.

Od 1930 roku gminy Szopienice i Roździeń posiadały wspólną administrację i wspólnego

burmistrza – dr. Andrzeja Michnę. W cztery lata później Roździeń przyłączono do Szopienic, tak powstała wspólna gmina Szopienice-Roździeń. W 1939 roku Sejm RP nadał Szopienicom prawa miejskie, które obowiązywały do 1940 roku.

Szopienice zostały wyzwolone z pod okupacji hitlerowskiej 27 stycznia 1945 roku. W pięć lat później stały się powiatem miejskim, w skład którego wchodziły gminy Dąbrówka Mała i Janów. W 1960 roku Szopienice włączono do Katowic. ● (Jerzy Reczek)

Z dzielnicą związanych jest wiele znanych osób:

Walenty Roździeński – śląski hutnik, właściciel kuźni i poeta; Kazimierz Kutz – polski reżyser filmowy, polityk; Hilary Krzysztofiak – polski malarz, grafik i scenograf teatralny; Janusz Sidło – polski lekkoatleta, oszczepnik; Edward Szymkowiak – polski piłkarz, bramkarz reprezentacji polskiej; Marek Seweryn – sztangista, mistrz świata, medalista olimpijski; Eryk Wyra – polski działacz sportowy; Henryk Bereska – tłumacz, literat; Czesław Białas – sztangista olimpijski; Paweł Wróbel – malarz amator, związany z Grupą Janowską; Edward

Szymoszek – profesor, historyk prawa; Michał Smolorz – producent telewizyjny, felietonista; Piotr Libera – biskup płocki; Sławomir Brzoska – artysta plastyk; Zygmunt Magner – prof. Wydziału Grafiki na warszawskiej ASP.

Zabytkowe i historyczne obiekty usytuowane w Szopienicach:

Zespół kościelny parafii św. Jadwigi Śląskiej (pl. Powstańców Śląskich 3) – zespół kościelny obejmuje: kościół parafialny pw. św. Jadwigi z lat 1885–1887 w stylu neogotyckim, kaplicę Ogrójca z 1903 roku, wzniesioną według

projektu Ludwika Schneidera w stylu neogotyckim oraz grupę rzeźb „Adoracja Krzyża” i Pieta z przełomu XIX i XX wieku;

Kościół Ewangelicko-Augsburski pw. Zbawiciela (ul. ks. bpa H. Bednorza 20) – kościół zaprojektowany przez architekta H. Ritschela, wzniesiony w latach 1898–1901, w stylu neogotyckim, z cegły klinkierowej;

Browar i słodownia braci Mokrskich (ul. ks. bpa H. Bednorza 2a-6) – ochroną konserwatorską objęto cały zespół zabudowań wraz z otoczeniem, jego układ przestrzenny, zieleni oraz ciągi komunikacyjne;

Gmach VI Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Długosza (ul. Lwowska 2) – wzniesiony w 1906 roku według projektu Kuntzego (budowniczego miejskiego z Opola), w stylu neogotyckim (podczas III powstania śląskiego był siedzibą Wojciecha Korfanta i Naczelnej Władzy Cywilnej i Wojskowej); Huta cynku z lat 1908–1912 – hala nr 1 pieców destylacyjnych wraz z kominami, budynek muflarni, magazyn blendy, cechownia, wieża ciśni, portiernia nr 1, wysoka kolejka wąskotorowa na estakadzie; zespół wzniesiono w stylu modernizmu.

Z dziejów Załęża

Wsi Załęże dała początek wielka fala osadnicza, jaka przewinęła się przez księstwo raciborskie w XIV wieku. W najstarszym dokumencie z 15 grudnia 1360 roku określono jej granice, które ostatecznie ustaliły się po powodzi z 1734 roku. Wskutek zmiany biegu Rawy w granicach Załęża znalazł się położony na tej rzece staw Trzyniec. Zmiany te uznał sąd bytomski w 1744 roku.

Pierwszym właścicielem wsi był Otton z Pilicy (dzisiejszej Pilicy). Około 1517 roku Załęże stało się prywatną wsią, pochodzącego ze Spisza, rodu Turzonów. Opustoszała w wyniku łupieżczych wypraw księcia Wacława Rybnickiego. Odbudową wsi zajęli się Salomonowie, kolejni jej właściciele w latach 1536–1614. Za ich panowania została wprowadzona gospodarka pańszczyźniana. W miejscu gęstych Lasów Załęskich powstały folwarki: Obroki, które zasłynęły z hodowli owiec (w XIX wieku merynosów) i Owsiska (w zachodniej części Załęskiej Hałdy) z uprawami zbożowymi.

Pod koniec XVIII wieku w Załęskiej Holdzie (od 1920 roku – Hałdzie) zaczął rozwijać się przemysł. W tej części Załęża, w latach 1796–1838, powstały kopalnie węgla – „Charlotte”, „Kleine Helene” i „Victor”, które stały się zakładami kopalni „Wujek”. Oprócz węgla kamiennego eksploatowano też płytko zalegające pokłady rudy darniowej zawierającej żelazo. Wśród przemysłowców najbardziej trwale w dziejach górnictwa węgla kamiennego zapisał się Karol Godula. Założona przez niego w 1845 roku

kopalnia „Kleofas” przetrwała do początków XXI wieku. Obok górnictwa istniało także hutnictwo. Z innych gałęzi przemysłu w Załężu rozwinął się przemysł maszynowy, reprezentowany przez Fabrykę Maszyn Górniczych „Moj” (założona w 1913 roku) i przemysł chemiczny związany z Fabryką Mydła „Cwiklitzer”, która w XX wieku została z Katowic przeniesiona do Załęża. Obecnie jej kontynuatorką jest Fabryka Kosmetyków Pollena-Savona.

Do około 1816 roku tereny Załęża i Załęskiej Hałdy znajdowały się w granicach księstwa pszczyńskiego. W okresie tej przynależności została utworzona gmina, która w 1817 roku znalazła się w zreorganizowanym powiecie bytomskim. Pod względem prawnym została wówczas oddzielona od obszaru dworskiego Załęże. Na czele gminy stał wójt. Pierwszą znaną z imienia i nazwiska osobą piastującą ten urząd był – urzędujący w latach 50. XIX wieku – Jan Oleś. Ostatnim zaś Wawrzyniec Widuch. Siedzibą gminy był istniejący dotąd dom przy ul. Gliwickiej. W 1870 roku gmina została włączona do powiatu katowickiego.

Uprzemysłowienie spowodowało gwałtowny wzrost ludności – z 3 792 mieszkańców w 1885 roku do 14 885 w 1912 roku. W okresie plebiscytu zwyciężyła opcja proniemiecka. Za pozostaniem w państwie niemieckim głosowało 5 043, a za przyłączeniem do Polski 4 223 wotantów. W okresie III powstania śląskiego Załęże było ośrodkiem koncentracji wojsk powstańczych, skąd 3 maja 1921 roku nastąpiło uderzenie na

Katowice. W 1922 roku Załęże z Załęską Hałdą i całym powiatem katowickim weszły w skład państwa polskiego. W 1924 roku stały się częścią Katowic; połączone administracyjnie z Dębem stały się jedną z katowickich dzielnic.

W 1927 roku na terenie Załęża wybudowano osiedle weteranów pracy narodowej, społecznej i zawodowej. 2 października 1927 roku zostało oficjalnie otwarte przez prezydenta Ignacego Mościckiego i nazwane jego nazwiskiem (potem przemianowano je na cześć greckiego komunisty – Nikosa Belojannisa). W tym samym czasie władze miejskie Katowic utworzyły w Załężu Azyl Miejski. Tam przesiedlano najuboższą

ludność miasta. W 1943 roku władze hitlerowskie utworzyły tu szpital dziecięcy, zdemastrowany w 1945 roku przez wojska sowieckie. Został odbudowany przez dr. Stanisława Roszaka i ss. Jadwiżanki. Szpital ten istniał do końca ub. wieku.

Wraz z narastaniem groźby wybuchu II wojny światowej Załęże nabrało znaczenia strategicznego. Wybudowana została droga wojskowa (część obecnej ul. Kochłowskiej), łącząca Katowice ze składami amunicji 73 pp w lesie na Załęskiej Hałdzie. W latach 1939–1945 dzielnica

nosiła nazwę Kattowitz-West. 24 stycznia 1945 roku została zbombardowana przez lotnictwo sowieckie. Wojska sowieckie okupowały Załęże od 27 stycznia do 31 maja 1945 roku. W największej akcji przesiedleńczej, przeprowadzonej w nocy 22 lipca 1945 roku, wysiedlone zostały – uznane za niemieckie – 104 załęskie rodziny. Wielu mieszkańców trafiło do obozów pracy, m.in. do założonego przy kopalni „Kleofas” gospodarstwa rolnego oraz do Fabryki Maszyn Górniczych. Miejsce Niemców zajmowała sukcesywnie wysiedlana ze Śródmieścia ludność narodowości cygańskiej. W 1947 roku osiedliła się tu liczna grupa reemigrantów polskich z Francji, która zamieszkała na osiedlu fińskich domków, nazwanych Załęską Hałdą. W 1976 roku, w miejscu kolonii fińskich domków Załęska Hałda, zaczęło wyrastać Osiedle Witosa.

Obecnie, od lat 90. XX wieku, teren historycznej dzielnicy Załęże jest pokryty siatką trzech dzielnic i jednostek pomocniczych: Załęża, Osiedla Witosa i Załęskiej Hałdy połączonej z Brynowem. Na jej terenie od 1827 roku wybudowano 8 szkół podstawowych, przedszkola, szkoły artystyczne i zawodowe. W 1846 roku gminę przecięła linia kolejowa. Około 1899 roku została zelektryfikowana i połączona linią tramwajową z Wielkimi Hajdukami i Katowicami. Na tym obszarze istnieją trzy parafie: św. Józefa (od 1896 roku), której początek jest związany z wielką katastrofą górniczą (śmierć poniosło wówczas ponad 100 górników kopalni „Kleofas”), św. Cyryla i Metodego (od 1936 roku) oraz Podwyższenia Krzyża i św. Huberta (od 1972 roku). Działalność opiekuńczą od 1899 roku prowadzi tu ss. Jadwizanki. W latach 50. XX wieku na

probostwie kościoła św. Józefa działał Wydział Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie.

Załęże może poszczycić się najstarszym istniejącym klubem sportowym o górniczym charakterze. Jest nim „06 Kleofas”, który rodo- wodem sięga do założonego w 1906 roku przy kopalni Kleofas „06 Zalenie”. ● (Antoni Steurer, MHK)

for. archiwum MHK (1,2)

Miejsce się zmienia

O historii Bogucic w rozmowie z Józefem Kocurkiem, wiceprezydentem Miasta Katowice, prezesem zarządu Koła Bogucickiego Związku Górnośląskiego.

W październiku miało miejsce oficjalne otwarcie filii miejskiego domu kultury „Bogucice-Zawodzie”, w zmodernizowanym budynku. Miejsce to ma swoją historię. W 1936 roku w Bogucicach powstał tu Dom Ludowy, który po wojnie stał się domem kultury KWK „Katowice”, potem jego właścicielem zostało Miasto.

Dom Ludowy był własnością mieszkańców Bogucic, które były już wtedy dzielnicą Katowic, w większości jednak rolniczą. Został wybudowany w 1936 roku między innymi ze składek mieszkańców i stowarzyszeń (m.in. Katolickiego Stowarzyszenia Matek Polek). Do jego powstania przyczyniły się również władze miasta i województwa. Budynek stanął w miejscu, gdzie wcześniej był tzw. schlaffhaus, czyli miejsce noclegowe dla górników, którzy przyjeżdżali tutaj z różnych stron kraju do pracy na kopalni „Ferdynand”. W uroczystym otwarciu Domu Ludowego wzięła udział ogromna rzesza mieszkańców, z Prezydentem Miasta i Wojewodą na czele. Z tego, co opowiadali mi starsi mieszkańcy Bogucic, było to najważniejsze miejsce w dzielnicy, odbywały się tu przedstawienia i zabawy. Nie wiem, jak było w okresie stanu wojennego, jednakże po wojnie, w latach 50. ubiegłego wieku, gdy wszystko reformowano i nacjonalizowano, budynek przekazano – jako miejsce kultury – kopalni „Katowice” (dawniej „Ferdynand”). W latach 90. natomiast, kiedy nastąpiła zmiana ustroju, i kopalnia pozbywała się wszystkich niepotrzebnych obiektów (bo kopalnie miały się zająć tylko wydobyciem węgla), Miasto Katowice zmuszone było odkupić swoją dawną własność. Budynek został odkupiony pod koniec lat 90., po cenie wskazanej przez rzeczoznawcę, mimo naszych starań o przejęcie budynku w formie darowizny, nie pozwalały na to jednak przepisy ustawowe. Obiekt wymagał generalnego remontu i rozbudowy. W budynku, oprócz dużej sali, mieściło się niewiele małych pomieszczeń, powstała więc koncepcja, by rozbudować obiekt, lecz koszty były ogromne. Kiedy więc pojawiła się okazja nabycia budynku byłej stołówki górniczej, zlokalizowanego około

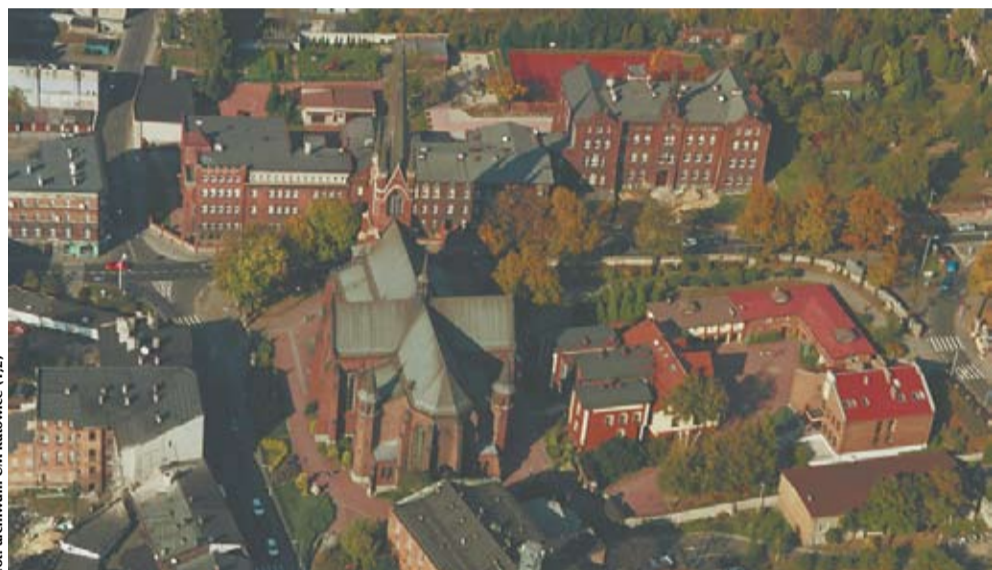
50 m od Domu Ludowego, Miasto Katowice wzięło udział w przetargu zorganizowanym przez Holding. Nie mogło jednak zapłacić więcej niż wskazano w wycenie. Cena więc została przebita, prywatny właściciel zakupił budynek, a my powróciliśmy do wcześniejszego pomysłu, czyli remontu i rozbudowy. Trzy lata temu budynek został zamknięty i rozpoczął się remont, który zakończyliśmy akurat 16 października tego roku. Jest to nowoczesny budynek; moim zdaniem, jeden z najładniejszych w Katowicach. Chciałbym, aby sam obiekt, należący do MDK „Bogucice-Zawodzie”, nazwać Domem Ludowym, czyli przywrócić jego pierwotną nazwę.

Otwarcie domu kultury towarzyszyła sesja popularno-naukowa; spoglądając na stare fotografie i pocztówki, można było przypomnieć sobie historię tego miejsca. Bogucice – jedna z najstarszych dzielnic Katowic – skończyły 650 lat!

Pierwsza wzmianka o Bogucicach jest z 1360 roku. Próbowałem odnaleźć ten dokument. I znalazłem go w książce, która ukazała się w 1993 roku nakładem Wydawnictwa Śląsk, „Bogucice, Załęże et nova villa Katowice”. Przeczytaliśmy tam, że w 1360 roku ziemie, na których położone są wsie Jażwice, Załęże, Bogucice i Rożdżeń, należały do Księcia Raciborskiego Mikołaja II. Książę przekazał je szlachcicowi Ottonowi z Pilicy herbu Toporczyk, wojewodzie sandomierskiemu. Dokument darowizny został sporządzony 15 grudnia 1360 roku w Pszczynie. Można powiedzieć, że był to rok, kiedy Bogucice zaistniały w historii. W tym roku mija 650 lat od tamtej daty. Koło Bogucice Związku Górnośląskiego zaproponowało więc, by zorganizować cykl spotkań, które zainteresowałyby mieszkańców historią tej dzielnicy. Zależy mi na odświeżeniu zwłaszcza pierwszych wieków tego miejsca. Posłuży temu m.in. publikacja materiałów po konferencji, która inaugurowała działalność domu kultury przy ul. Markieffki. W ramach obchodów rocznicy planuje się również organizację – przynajmniej co dwa miesiące w MDK-u – spotkań o tematyce historycznej, np. na temat rodów wywodzących się z tej dzielnicy, o tutejszej parafii, która jest niewiele młodsza od samej dzielnicy. Chciałbym, by w te obchody włączyły się szkoły, przygotowując np. scenki historyczne, przedstawienia, a zakończyć ten rok tradycyjnym festywnym w czerwiec.

Katowicki herb przedstawia urządzenie młotowni z kołem zębatym, umieszczone na belce symbolizującej historyczny młot wodny, pochodzący z dawnej Kuźnicy Buguckiej. To tutaj rodził się przemysł.

Faktycznie, od XV wieku na terenie Bogucic, nad Rozdzianką, istniała kuźnica żelaza. Jej właścicielem był kuźnik Bogucki, stąd też wzięła się nazwa – Kuźnica Bogucka. I to jej elementy dostrzegamy dziś na katowickim herbie. Kuźnica Bogucka, obok Szopienickiej, była jedną z największych kuźnic na Śląsku. Wokół

for. archiwum UM Katowice (1,2)

niej pisała się historia. Początkowo Bogucice były osadą rolniczą, dopiero w XIX wieku rozwinął się tu przemysł. Wybudowano hutę cynku „Fanny” i kopalnię węgla „Ferdynand”, przemianowanej w 1946 roku na „Katowice”. A teraz, w miejsce dawnej kopalni powstanie Strefa Kultury. Miejsce się zmienia w zależności od upływu czasu i potrzeb.

Mówiąc o miejskim herbie, warto wspomnieć, że każda dzielnica miała swój herb. Bogucki ukazuje kłęczącego człowieka, który się modli przed małym ołtarzem z krzyżem.

Bogucice mają także bardziej współczesną nam, ciekawą historię, wpisana w walkę o polskość Śląska.

Moja babcia, Zofia Koniarkowa, której nazwiskiem nazwano ulicę w Bogucicach, była wnuczką Kazimierza Skiby, ostatniego polskiego sołtysa wsi Katowice. Niewiele ją pamiętam, zmarła, gdy miałem 14 lat. Mówiliśmy do niej „babka”, nie „babcia”. Podczas powstań śląskich w jej domu był punkt przerzutowy broni. Prawdopodobnie, jako młody chłopak, brał w tym również udział mój ojciec, a jego starszy brat Alojzy brał czynny udział w walkach zbrojnych. Nie wszyscy wiedzą, że grupa bogucickich powstańców, idąc w kierunku Góry św. Anny, zatrzymała się na nocleg w stodole w miejscowości Lichynia. Gdy spalili, została podpalona. Zginęło wówczas ponad 20 powstańców. Wzniesiono im pomnik, którym opiekowała się kopalnia, a teraz członkowie Związku Górnośląskiego.

Dzielnica to przede wszystkim jej mieszkańcy, z Bogucic pochodzi sławny himalaista Jerzy Kukuczka. Jakie są Pana związki z tym miejscem?

Moja babka była katowicką radną w okresie międzywojennym, Kazimierz Skiba był sołtysem. Wygląda więc na to, że moja rodzina, w co drugim pokoleniu, ma związki z magistratem. W Bogucicach urodził się ks. Józef Nieborowski – społecznik, misjonarz pracujący w krajach Ameryki Południowej, który jedną z wsi w Nikaragui przekształcił w miasto stanowe. Kto jeszcze? Jerzego Kukuczkę znam ze szkoły podstawowej, był o rok starszy. Pamiętam, jak obwieszony linami, wraz z kolegami chodził w góry, by się wspinać. A potem zrobił światową karierę. Był zakochany w górach. Rada Jednostki Pomocniczej, wspólnie

ze Związkiem Górnośląskim, wykonała tablicę poświęconą Kukuczce, wmurowano ją w ścianę budynku przy ul. Markieffki (naprzeciw kościoła św. Szczepana), gdzie mieszkał. Warto chwalić się tak wspianymi postaciami.

Bogucice mają swoje tradycje związane z pomocą chorym i najuboższym. To tutaj w 1858 roku ks. Leopold Markieffka założył sierociniec. Obecnie siostry Jadwizanki prowadzą zakład wychowawczo-opiekuńczy, a ojcowie Bonifratrzy – szpital.

Ks. Leopold Markieffka założył sierociniec, prowadzony teraz przez siostry Jadwizanki, w 1870 roku natomiast przekazał Zakonowi Bonifratrów ziemię, na której w 1874 roku wybudowano szpital. Wyremontowany w latach 80. ubiegłego wieku obiekt ojcowie Bonifratrzy przejęli od Miasta w zeszłym roku. Budynek szpitala, wraz z kościołem i domem wychowawczo-opiekuńczym, stanowi bardzo ciekawy kompleks architektoniczny.

Czym zachęciłby Pan mieszkańców innych katowickich dzielnic czy osoby przyjezdne do wizyty w Bogucicach?

Ciekawą architekturą kościoła św. Szczepana, wpisanego do rejestru zabytków. Neogotycki kościół wzniesiony został w latach 1892-94, w miejscu powstałego wcześniej kościoła drewnianego. We wnętrzu uwagę zwracają zabytkowe witraże. Warto się też pochwalić kaplicą cementarną, która – jak twierdzą architekci – jest jedną z ciekawszych budowli w całym Katowicach. To właśnie tam był pierwszy kościół w Bogucicach – kościół Nawiedzenia Matki Boskiej „Na Górcie”, gdzie rozpoczął się kult cudownego obrazu Matki Boskiej Boguckiej, który w XIX wieku został przeniesiony do kościoła głównego.

Uwagę zwracają też tereny po kopalni „Katowice”, które po wybudowaniu tu nowej siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, Międzynarodowego Centrum Kongresowego i Muzeum Śląskiego oraz po odrestaurowaniu zabytkowych obiektów przemysłowych, utworzą wyjątkowe miejsce. Poza tym warto, spacerując bogucickimi ulicami, po prostu zadrzeć do góry głowę i podziwiać nierzadko bardzo piękne fasady mijanych budynków. ●

To miasto jest mi bardzo bliskie. Z Katowicami związany jestem od początku, Śląsk to jest moja mała Ojczyzna. Mój dziadek urodził się w Starym Chorzowie, mój tata – podobnie jak ja – w Łaziskach Górnych, z Orzeszem związani jesteśmy poprzez mamę i moje wzrastanie tam, ale Katowice zawsze były bliskie mojemu sercu. Pamiętam, jaka radość i duma mnie ogarniały, gdy przyjeżdżając na święta z Krakowa, gdzie studiowałem, podziwiałem rozświetlone świątecznymi dekoracjami ulice Katowic. I choć był to trudny czas, to miasto tchnęło jednak nadzieją Bożego Narodzenia. Mimo że Kraków był historyczny, kulturalny, akademicki, to jednak Katowice były tym miastem pierwszym, bliskim sercu. Cieszę się ich rozwojem, zachodzącymi zmianami, choć widzę również, jak wiele jest jeszcze do zrobienia. Żywię jednak nadzieję na dalszy rozwój naszego miasta. Z dumą dostrzegam to, że dziś, inaczej niż kilkanaście lat temu, niezależnie od tego, jaką drogą i z którego kierunku wjeżdża się do Katowic, ma się przed oczyma obraz miasta metropolitalnego. Miasto tworzą też ludzie; cieszę się z dobrej współpracy z ludźmi mieszkającymi na terenie naszej parafii w śródmieściu Katowic. Oczywiście, nie wszystko układa się idealnie, moglibyśmy być jeszcze bardziej razem we wspólnym budowaniu. Traktuję jednak to spostrzeżenie nie jako powód do narzekania, lecz jako wyzwanie.

Czy może ksiądz zdradzić, jak wyglądają obecnie jego święta, czy jest czas na spotkania z rodziną?

Dla mnie czas bezpośredniego przygotowania do świąt to czas wielu spotkań opłatkowych, które bardzo sobie cenię, to szansa na spotkanie ludzi wielu środowisk, nie tylko związanych z parafią. Łamiąc się opłatkiem, możemy otworzyć się na siebie, wyciągnąć rękę, powiedzieć kilka życiowych słów. To szansa budowania wspólnoty. Adwent to też dla nas kapłanów, szczególnie tutaj w katedrze, czas wielu godzin spędzonych w konfesjonale w służbie tym, którzy chcą się pojednać z Bogiem przed świętami, a jest ich bardzo wielu. A potem, kiedy już nadejdą dni świąteczne, przeżywam radość świętowania prawdy Bożego Narodzenia, i przy ołtarzu wraz z moimi parafianami, i w gronie moich najbliższych współpracowników na probostwie, i wśród krewnych, i przyjaciół w domu.

Na koniec chciałem prosić o życzenia dla wszystkich katowiczów, szczególnie czytelników „Naszych Katowic”.

Kiedyś mój przyjaciel powiedział: – „W Betlejem Bóg stał się człowiekiem, przyszedł na świat jako małe dziecko, by być blisko wszystkich ludzkich spraw”. Chciałbym życzyć, by dobroć Boga, Jego miłość, stała się udziałem wszystkich, żeby nas prowokowała do tego, by wzajemnie darzyć się życzliwością, dobrocią i serdecznością, nie tylko w ten świąteczny czas Bożego Narodzenia. ●

Dokarmiaj koty

fol. UM Katowice/Sławomir Rybok

W związku ze zbliżającym się okresem zimowym prosimy wszystkich mieszkańców Katowic, zarządców budynków, administratorów oraz gospodarzy domów o udzielenie pomocy wolno żyjącym kotom zapewniającym mieszkańcom naturalną ochronę przed gryzoniami.

Zwracamy się do Państwa z prośbą o udostępnienie bezdomnym kotom schronienia na terenie naszego miasta (piwnice, pakamery, nieeksploatowane pomieszczenia gospodarcze).

Wystarczy jedno otwarte okno, pojemnik z wodą i pokarmem, a pomożemy tym stworzeniom przetrwać najcięższą dla nich porę roku. ●

Dla czworonogów

Dzień otwarty dla wszystkich miłośników czworonogów organizuje tradycyjnie Miejskie Schronisko Dla Bezdomnych Zwierząt w Katowicach wraz z wolontariuszami Fundacji S.O.S. dla Zwierząt. 4 grudnia przy ul. Milowickiej 1b w godzinach od 10.00 do 16.00 odbędą się pokazy: tresury, agility i psiej mody, także ochronnej. Użytkamy wskazówki, jak zrozumiemy naszego psa i porady, jak wybrać najlepszy kaganiec.

W czasie imprezy udzielane będą także porady dotyczące szkolenia, pielęgnacji, żywienia psów i kotów. Przez cały dzień będzie można zwiedzać kociarnie i boksy z psami. W godzinach od 14.00 do 16.00 zaprasza się opiekunów, którzy adoptowali psy ze schroniska. Każdy zwierzak odwiedzający schronisko zostanie poczęstowany ciasteczkami z wątróbki. Wszystkich odwiedzi również Mikołaj! ● (Bożena Sobieszek)

Apel w sprawie wigilijnego karpia

Zwracamy się do wszystkich właścicieli punktów handlowych oraz mieszkańców naszego miasta o humanitarne traktowanie karpia podczas sprzedaży, zakupu i transportu ryb do domów w okresie przedświątecznym.

Zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt: „Zwierzę jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.”

Karp jako zwierzę o wyjątkowo rozwiniętych zmysłach słuchu, węchu, smaku i dotyku oraz wrażliwości skóry porównywalnej do ludzkiego oka wyjątkowo intensywnie odczuwa ból.

Grudzień to czas pozytywnych i ciepłych uczuć – nie przysparzajmy zatem niepotrzebnego cierpienia całkowicie zależnym od nas zwierzętom.

Wydział Kształtowania Środowiska UM Katowice

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BWA

al. Wojciecha Korfańskiego 6
tel./fax 32 259 90 40, 259 93 24
e-mail: galeria@bwa.katowice.pl
www.bwa.katowice.pl

Przepraszamy. Ze względów technicznych wystawa Jake & Dinos Chapman: *In The Realm of the Senseless / W królestwie bezrozumności* nie odbędzie się.

od 16 grudnia (wernisaż, godz. 18.00) do 16 stycznia

Język do lizania

czwarta odsłona cyklu Replikantki

Mała Przestrzeń Galerii

Udział biorą: Justyna Gruszczyk, Bianka Rolando

Trudno przestać wsłuchiwać się w niezrozumiałą mowę dopóki brzmi jak baśń albo zaklęcie. Zanika powoli to, co miało zostać zakodowane, doświadczenie rozrzedza się. Justyna Gruszczyk i Bianka Rolando w niepohamowanym, bulimicznym odruchu wysysają szczegóły otaczającego świata, zdając sobie sprawę, że takie

pożywanie się rzeczywistością musi znaleźć ujście. Snują przed zaśnieciem swoje własne baśnie na uspokojenie.

Na ostatnią część „Replikantek” artystki przygotowują dwie niezależne instalacje. Bianka wypełni je szczerze rysunkami, tekstami i obiektami pod wspólnym tytułem „Ślicznotka”, Justyna przygotowuje ciemny pokój, z miękką podłogą, wypełniony intensywnym, zwierzęcym zapachem, przywołując potwora, którego bała się w dzieciństwie. Obie zrezygnują ze standardowych sposobów opowiadania, ufając zmysłom i intuicji.

Kurator: Marta Lisok

Podczas wernisażu odbędzie się promocja katalogu podsumowującego cały cykl Replikantki. Będzie to również okazja do spotkania z artystami biorącymi udział w poszczególnych jego odsłonach.

MUZEUM ŚLĄSKIE

al. Wojciecha Korfańskiego 3
tel. 32 258 56 61 ÷ 3
e-mail: dyrekcja@muzeumslaskie.pl
www.muzeumslaskie.pl

Wystawy

od 9 grudnia do 27 lutego

Szlaki pielgrzymkowe Ślązaków

Od Góry Św. Anny po Santiago de Compostela

Na wystawie zaprezentujemy miejsca pątnicze, do których pielgrzymowali i nadal pielgrzymują Ślązacy, z uwzględnieniem zarówno największych sanktuariów takich jak Jerozolima, Rzym, Santiago de Compostela, Częstochowa, Kalwaria Zebrzydowska, Góra św. Anny, Piekary Śląskie, jak również miejsc lokalnego kultu.

Zobaczymy wiele zabytków związanych ze zjawiskiem pielgrzymowania: obrazy święte, panoramy klasztorów i miejsc kultu, dokumenty, wydawnictwa (modlitewniki, śpiewniki, „kalwaryjki”), dewocjonalia (rózańce, krzyże, medaliki, plakietki, figurki), pamiątki.

od 15 grudnia do 21 marca

Krajobraz Europy Chopina

Wystawa, zorganizowana w ramach obchodów Roku Chopinowskiego 2010, prezentuje malarstwo krajobrazowe doby romantyzmu. Ekspozycja przybliży fenomen Fryderyka Chopina i jego wirtuozowskiej, lirycznej sztuki odwołującej się do klasycyzmu i romantyzmu.

Początek grudnia – koniec marca

Centrum Scenografii Polskiej

Wiele hałasu o nic z *Hamletem* w tle

Wystawa prezentująca wizję teatru Szekspirowskiego Otto Axera, Zofii Wierchowicz, Władysława Daszewskiego, Kazimierza Wiśniaka, Jadwigi Mydlarskiej – Kował, Adama Kiliana, Zofii de Ines i innych znaczących twórców. Przedstawione prace zostaną wsparte o zapisy filmowe oraz dokumentację ikonograficzną. Zapraszamy również na spotkania i zajęcia dydaktyczne na temat fenomenu teatralnego jakim był Szekspir.

Edukacja

8 grudnia, godz. 17.00

Słynni artyści świata. Wykłady z historii sztuki. Cykl wykładów prowadzony przez Jacka Dębskiego.

Van Eyck i Wit Stwosz. Europejska odnowa religijna - devotio moderna

Cena biletu: 3,50 zł

Wtorki z niespodzianką

14 grudnia, godz. 16.30: Barok. Na dworze Króla Słońce

Prosimy o wcześniejsze zgłaszanie uczestników w Dziale Oświatowym, tel. 32 25 85 661+3, w. 316, 319, oswiata@muzeumslaskie.pl

Cena biletu: 3,50 zł

Mali i wielcy twórcy w Muzeum Śląskim

Warsztaty artystyczne dla dzieci 13, 20 listopada, godz. 12.30–14.30 Faktura i jej efekt

Na przykładzie wybranych obrazów z muzealnej galerii dzieci poznają, jak można różnicować fakturę podczas malowania obrazu. Ćwiczenie praktyczne będzie polegało na zastosowaniu różnych faktur podczas malowania z natury.

Pierwsze zajęcia w miesiącu adresowane są dla dzieci w wieku 10 – 12 lat. Drugie zajęcia w miesiącu dla dzieci w wieku 7 – 9 lat (dziecko może towarzyszyć 1 osoba dorosła) UWAGA! Bilety w przedsprzedaży w tygodniu poprzedzającym zajęcia w godzinach otwarcia kasy muzeum. Zakup biletu jest równoznaczny z zapisem na warsztaty. Liczba miejsc ograniczona.

Wstęp: 5 zł (opiekun dziecka młodszego – wstęp wolny)

11, 18 grudnia, godz. 12.30–14.30

Uczymy się komponować obraz

Po zobaczeniu i omówieniu kompozycji

wybranych obrazów, uczestnicy stworzą własne prace. Zadanie praktyczne będzie połączeniem ćwiczenia wyobraźni z malarstwem z natury.

4 grudnia, godz. 12.30

O Śląsku po ślonsku. Lekcje ślonskiej godki Dykcjōnorzowe starości

Publikacji kolejnego słownika mowy śląskiej towarzyszą zazwyczaj dyskusje i spory. Do debaty na temat kanonów spisowania śląskiego słownictwa i porządkowania go w ramach leksykonów zaprosiliśmy twórców najpopularniejszych słowników śląskich, które ukazały się w ciągu ostatnich kilku lat. Naszymi gośćmi będą m.in. Ilona i Andrzej Czajkowsky, Bogdan Kallus, Dorota i Andrzej Klukowsky, Barbara i Adam Podgórcy.

Wstęp wolny

4 grudnia, godz. 14.00

Krajobraz sentymentalny

Zwiedzanie wystawy Co nieco. Waldemara Pieczki opowieść o miejscach z przewodnikiem oprowadzającym w mowie śląskiej. Prowadzenie: Leon Śladek, Pro Loquela Silesiana

Wstęp: 4,5 zł

1 grudnia, godz. 18.00

Śląsk na poziomie

Architektura synagoga na Górnym Śląsku

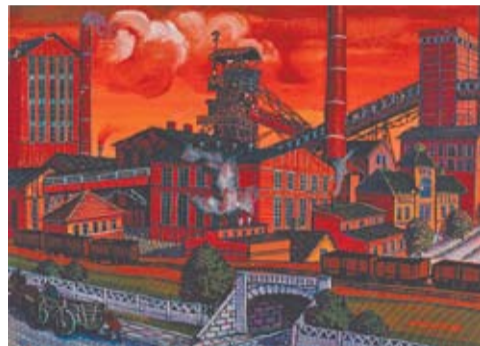
Europa XIX wieku to lata gospodarczej prosperity i rewolucyjnych idei. Czasy Oświecenia, Rewolucji Francuskiej (1791), Wiosny Ludów (1848), intelektualnego poruszenia owocującego koncepcjami liberalno-pozytywistycznymi i programami emancypacji i równouprawnienia. Nie pozostało to bez wpływu na judaizm, w ramach którego toczyły się spory wokół asymilacji i definiowania własnej tożsamości, narastały konflikty ortodoksów i reformowanych. Prowadzenie: prof. dr hab. Ewa Chojacka

Wstęp: 3,5 zł

16 grudnia

Spotkania klubu Debata Obywatelskiej

Czy tragedia smoleńska może być rzeczywiście szansą na normalizację stosunków z Rosją? Spotkanie z sowietologiem i dyplomata, prof. Włodzimierzem Marciniakiem.

Waldemar Pieczko_Pejzaż śląski

MUZEUM HISTORII KATOWIC

ul. ks. J. Szafranka 9
tel. 32 256 18 10
e-mail: mhk@mhk.katowice.pl
www.mhk.katowice.pl

Wykłady

15 grudnia, godz. 13.00

Staropolskie podróżowanie

wykład prof. Bogdana Roka

Wystawy

20 grudnia, godz. 16.00

wernisaż wystawy

Jerzy Przybył – 40 lat twórczości artystycznej

W poszukiwaniu duchowości

Jerzego Przybyła można uznać za znawcę i miłośnika mitologii nordyckiej i słowiańskiej. Jego twórczość plastyczna, przede wszystkim malarstwo i rzeźba, od lat 80. XX wieku krąży wokół tych zagadnień.

Artysta urodził się w 1943 roku we wsi Pomiany koło Kępna w dawnym województwie poznańskim. Od czasów szkoły średniej związany był jednak z Katowicami, gdzie ukończył Wydział Grafiki – filię Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom uzyskał w 1968 roku. W 1970 roku odbyła się pierwsza indywidualna wystawa jego prac w Biurze Wystaw Artystycznych w Katowicach. Od początku interesowały go tematy zaczerpnięte z folkloru wiejskiego i odpustowego: płoty, Madonny zielne, szopki bożonarodzeniowe oraz wielokrotnie powtarzane w różnych wersjach jelenie. Ten etap jego twórczości z lat 60. i 70. polegał przede wszystkim na mitologizowaniu, tzn. na kreowaniu mitów na

podstawie różnych zjawisk, sytuacji oraz własnych refleksji, czemu towarzyszyła potrzeba odkrywania duchowych aspektów bytu, poszukiwania źródeł własnej tożsamości, korzeni. (...) W 1981 roku artysta wyjechał na zaproszenie przyjaciół do Szwecji, gdzie już wcześniej zorganizowano mu kilka wystaw indywidualnych cieszących się dużym zainteresowaniem. Po ogłoszeniu stanu wojennego w Polsce postanowił pozostać tam na emigracji. Początkowo wyobcowanie, zagubienie w nowym środowisku, a jednocześnie potrzeba zrozumienia ludzi i obcej kultury skierowały jego uwagę na mity nordyckie. Wraz z przyjacielem Larsem Frosterudem (...) opracował je pod względem literackim i plastycznym z zamiarem przypomnienia Szwedom ich zapomnianych mitów. W 1993 roku zostały wydane w formie książki „Om Fornordisk mytologi”. Jeden z jej rozdziałów, jako jedyny, prezentuje ten temat w publikacji „Mity”, wydanej przez Instytut Języka Szwedzkiego przy Uniwersytecie w Uppsali dla szwedzkich uczniów.

Przybył jest też autorem dużych prac w wielu miejscach użyteczności publicznej oraz dwóch monumentalnych zespołów rzeźbiarskich nawiązujących do mitologii nordyckiej. (...) Ogromna praca i zaangażowanie Jerzego Przybyła zostały docenione – w 1998 roku został zaproszony przez Ambasadę Królestwa Szwecji w Waszyngtonie do udziału w obchodach tysiąclecia odkrycia wyspy Nowej Fundlandii przez Wikingów. Jego wystawa, zatytułowana Duchowy świat Wikingów, wzbudziła ogromne zainteresowanie i została tam przyjęta bardzo przychylnie, a Przybył uznany został za jednego z najwybitniejszych artystów szwedzkich polskiego pochodzenia. (...)

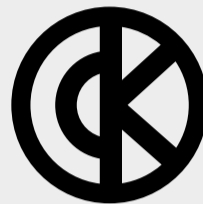
Potrzeba określenia tożsamości i przynależności kulturowej spowodowały, że artysta sięgnął również do mitów słowiańskich, odczuwanych przecież z racji jego pochodzenia niemal intuicyjnie. Jak sam podkreśla, „ten, kto nie zna swojej przeszłości, nie potrafi patrzeć w przyszłość”, a przeszłość to również czasy

przedchrześcijańskie, gdy m.in. na terenach obecnej Polski przedmiotem kultu był Światowit (Światowit) – najważniejszy i najbardziej znany bóg mitologii słowiańskiej. Niestety, nie zachowało się zbyt wiele zabytków zarówno materialnych, jak i w postaci słowa pisanego, na których podstawie można by dokładnie tę mitologię odtworzyć. Dlatego Jerzy Przybył w swojej pracy sięga często do bogatych pokładów polskiego folkloru, ludowych zwyczajów, które niewątpliwie w dużej mierze przechowały dawne wierzenia naszych przodków. (...)

Jerzy Przybył jest członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków – oddział w Katowicach

oraz Szwedzkiego Związku Plastyków i Smålandzkiego Związku Plastyków w Varnamo. Uczestniczył w licznych wystawach zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych. Brał udział w debatach o sztuce i kulturze, prowadził też warsztaty artystyczne zatytułowane Dni tygodnia w słowiańskiej i nordyckiej mitologii w Liceum Sztuk Plastycznych w Katowicach. Jego prace znajdują się w wielu miejscach użyteczności publicznej w Szwecji, a także w kolekcjach muzealnych i prywatnych. Największy zbiór – 18 prac – posiada Muzeum Historii Katowic. (...)

(Ewelina Krzeszowska)

**CENTRUM KULTURY KATOWICE
IM. K. BOCHENEK**

pl. Sejmu Śląskiego 2
tel. 32 609 03 22
e-mail: info@ck.art.pl
www.ck.art.pl

Wystawy

do 9 stycznia

Wybór:

Pokaz śląskiej kolekcji sztuki współczesnej

Galeria Ingram, Sektor I, Pusta

od 8 grudnia do 16 stycznia

Czas, ludzie, wydarzenia. Rok Fotografii „Gazety Wyborczej”

7 grudnia, godz. 18.00 – wernisaż

Galeria Piętro Wyżej

wstęp wolny

Wystawa będzie prezentowana w dziesięciu największych miastach Polski. Do Centrum Kultury Katowice zawita na początku grudnia. Składa się z trzech sekcji: zdjęć fotoreporterów „Gazety Wyborczej”, wydrukowanych na papierze archiwalnym, części multimedialnej i wielkiej ekspozycji ze zdjęciami Czytelników (miesiąc przed wystawą rozpoczęliśmy konkurs dla fotoamatorów na zdjęcia ze Śląska).

Dodatkowo w ramach wystawy zostaną zorganizowane dwudniowe warsztaty fotograficzne, prowadzone przez fotoreporterów „Gazety Wyborczej”.

Sala koncertowa

4 grudnia, godz. 16.00

Spektakl mikołajkowy: Balet o kawie

W spektaklu występują tancerze Baletu Dworskiego „Cracovia Danza” oraz uczennice Zespołu Baletowego Relevē z MDK im. K.I. Gałczyńskiego w Krakowie

Inscenizacja i choreografia: Romana Agnel

Scenografia i kostiumy: Monika Polak-Luścińska

W ramach obchodów 325. rocznicy Victorii Wiedeńskiej w Krakowie Balet Dworski „Cracovia Danza” przygotował spektakl – burleskę (zaprezentowany w Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie, 11.09.2008 r.) pod tytułem „Balet o kawie”. To taneczno-pantomimiczne przedstawienie, które wpisuje się w tradycję wystawianych w XVII i XVIII wieku baletów o tematyce fantastycznej i egzotycznej, stworzone zostało na bazie kroków i figur tańca barokowego oraz elementów ówczesnej pantomimy. To również pełen humoru spektakl, który

nawiązuje do obowiązującej wówczas mody picia tego oryginalnego napoju. Artyści występują w fantastycznych kostiumach przedstawiających elementy serwisu do kawy, które swym kształtem przypominają słynną w XVIII wieku porcelanę drezdeńską oraz z Sèvre pod Paryżem. Natomiast występujące w przedstawieniu dzieci, przebrane za ziarenka kawy, nadają widowisku niepowtarzalnego uroku.

„Balet o kawie” nawiązuje w warstwie fabularnej i muzycznej do „Kantaty o kawie” Jana Sebastiana Bacha, skomponowanej pomiędzy 1732 a 1734 rokiem, która w satyrycznym komentarzu opowiada o uzależnieniu od kawy. Libretto kantaty, napisane przez Ch. F. Henriego, zawiera m.in. słowa: „Jeśli nie mógłbym napić się misy kawy trzy razy dziennie, wtedy w swej udęcie, uschnąłbym jak kawałek pieczywa”. Bohaterka „Kantaty o kawie”, Liza, córka szacownego mieszczanina w swej miłości do kawy zapomina o całym świecie...

Bilety w cenie 12 zł do nabycia na

www.ticketportal.pl Rezerwacja: Biuro Organizacji Widowni Tel. 32 6090331/32, bow@ck.art.pl

31 grudnia, godz. 19.00

Gala sylwestrowa operetkowo-musicalowa

sala koncertowa CKK

Gala operetkowo-musicalowa to koncert przyciągający rzesze melomanów, spragnionych posłuchania zarówno ulubionych utworów z repertuaru operetkowego, jak i przebojów musicalowych, zgrabnie ułożonych w jeden spójny program. Widz ma okazję zabawić się przy dowcipnych ariach i duetach operetkowych czy rozkołysać się w rytm musicalowych hitów. Puccini, Verdi, Mozart, Webber – to tylko niektórzy kompozytorzy zapewniający słuchaczom prawdziwą ucztę muzyczną.

Podczas wieczoru zaśpiewają soliści: Karina Skrzyszewska (sopran, związana z operą bytomską i krakowską), Maciej Gallas (tenor) oraz niezwykle dowcipny Adam Żaak (bas). Gwiazdą wieczoru będzie Jakub Wociał – solista teatrów muzycznych Londynu, Berlina czy Stuttgartu. Orkiestrę Camerata Impuls poprowadzi znakomita dyrygentka Małgorzata Kaniowska.

bilety: 80 zł (normalny); 65 zł (ulgowy)

Edukacja

4, 11, 18 grudnia, godz. 15.00

Warsztaty twórcze Future Artist, grupy stałe

7 grudnia, godz. 11.00, 12.00, 13.00, sala 211

Warsztaty muzyczno-plastyczne dla przedszkolaków „Bajkowo”

Prowadzenie: Małgorzata Kaniowska, Ewa Kokot

13 grudnia, godz. 11.00, 12.00,
sala 211

Warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży
Boże Narodzenie w muzyce
Prowadzenie: Piotr Oczkowski

Ośrodek Edukacji Kulturowej

Studio Healing Voice

3 grudnia, godz. 18.00, sala 211
Relaksacyjny koncert muzyczny w wykonaniu Doroty Rozmus

RONDO SZTUKI

Rondo im. Jerzego Ziętka 1
tel. 664 127 432, 32 720 11 32
e-mail: promocja.rondosztuki@gmail.com
www.rondosztuki.pl

Rondo Sztuki

5– 12 grudnia, Galeria +
Jarosław Janas: **Skany przestrzeni**
wernisaż – 5 grudnia, godz. 18.00

Często stosuje się określenie „grafika komputerowa” do realizacji, które tylko na pozór takimi są. W przypadku twórczości Jarosława Janasa mamy do czynienia z obrazem, który od samego początku powstawał w środowisku digitalnym i był generowany z fragmentów tego środowiska: cyfrowych bitów. Artysta wprowadza elementy skanowane i fotografie – buduje z tego to, co „daje” mu i podpowiada komputer oraz odpowiednie, przypisane doń oprogramowanie. (...) Środowisko wirtualne wymusza użycie odpowiednich narzędzi: skaner i fotografia cyfrowa, (...) A są to wielkoformatowe serigrafie pod wspólnym tytułem „Skanowanie przestrzeni”. Tak też zatytułowana była jego praca dyplomowa. Od 2007 roku konsekwentnie dąży problem zapisu rzeczywistości i przeniesienie jego w obszar grafiki warsztatowej. W tym celu zbudował unikatowe urządzenie skanujące, którym posługuje się w swoich pracach. Zasada jego działania polega na tym, że rejestruje stałe, nieruchome (domy, drzewa itp.) fragmenty pejzażu tak, jakby były w ruchu, a ruchome (idący ludzie, samochody, tramwaje) zapisuje jak obiekty statyczne. Jest to cenne doświadczenie w postrzeganiu otaczającej rzeczywistości, ponieważ diametralnie zmienia nasze przyzwyczajenia. Dzięki pracom Janasa widzimy świat odwrotnie: domy i drzewa „maszerują”, a tłum i pojazdy na ulicach jawią się nam jak zastygłe w bezruchu sztuczne dekoracje. (...)

Sądzę, że Jarka nie interesuje w fotografii jej mechaniczność i natychmiastowość, a raczej to, że jest dla niego atrakcyjnym polem artystycznej ingerencji. Rodzi dialog i potrzebę ciągłego przekraczania tego, co w niej pospolite i oczywiste. Jest dla niego nie tyle posługiwaniem się mniej lub bardziej szybkim skanerem czy aparatem fotograficznym, ile uznaniem roli fotografii – a w konsekwencji grafiki – jako pewnej ogólnej, może nawet uniwersalnej idei rejestracji widzialnego świata we wszystkich jego aspektach. (prof. Mirosław Pawłowski, 2009)

wstęp wolny

11–12 grudnia, godz. 10.00-18.00

Oko Miasta Silos Falami Fest

wstęp wolny

Pierwsza edycja festiwalu Silos Falami Fest potrwa dwa dni i będzie składać się z dwóch części. Silos, czyli śląskie targi sztuki i dizajnu, to przedświąteczny kiermasz, niepowtarzalna okazja dla wszystkich łowców unikatów (takie gwiazdkowe prezenty kupisz tylko tu!). To również przestrzeń prezentacji doskonałych projektantów, handmakerów i miłośników twórczego recyklingu. Już teraz zapraszamy artystów chętnych do udziału w targach do prezentacji i sprzedaży swoich prac! Rejestracja wystawców od 1 listopada pod adresem mailowym targi@silossztuki.pl
Pierwsza edycja Silosa odbędzie się pod hasłem „śląskie raz!” i w wyniku konkursu wyłoni

zwycięzcę w tej kategorii. Będą też warsztaty designerskie. Szczegóły na stronie www.silossztuki.pl. W przyszłości strona stanie się platformą prezentacji sylwetek artystów i ich dzieł, spotkania różnych środowisk twórczych oraz akcji społecznej „(Z)ręczna robota. To się ceni”, która ma stać się znakiem jakości przyznawanym za szczególne walory artystyczne. Koordynatorem tej części projektu jest Marta Joanna Strzoda, kulturoznawca, grafik i fotograf.

Rondo Muzyki

11 grudnia, godz. 20.00
Falami Fest – Muriaolanza, St. James Hotel,
DJ Yasman

Falami Fest to koncert podsumowujący pierwszy rok działalności śląskiego wydawnictwa muzyczno-literackiego Falami. Założycielem Falami jest Marcin Babko – muzyk i autor tekstów (Muariolanza), dziennikarz muzyczny (m.in. Gazeta Wyborcza), pisarz i tłumacz. Na Falami Fest odbędą się prapremiery: czwartej płyty ambientjazzowej Muariolanz, „Muafrika” (w radiu i internecie można już słuchać singla „Przerwany lot”) oraz debiutanckiego albumu katowickiej grupy St. James Hotel. Afterparty poprowadzi DJ Yasman, który rozgrzeje grudniową noc reggae’owymi wersjami bożonarodzeniowych przebojów.

bilety: 10zł (przedsprzedaż)
15 zł (w dniu koncertu)

Ars Cameralis 2010

Jake & Dinos Chapman: **In the Realm of the Senseless / W królestwie bezrozumności**
do 30 stycznia

Bracia Chapman są być może najbardziej prowokacyjnymi, współcześnie tworzącymi artystami. Ich twórczość łączy w sobie swawolność dziecięcej wyobraźni i zbiorczą pamięć europejskiej katastrofy. Jest ona jednocześnie żartobliwa i przerażająca, przyjemna i obrzydliwa i w efekcie wprawia widza w stan głębokiej dezorientacji. (*Rod Mengham, Jesus College, Cambridge*)

wstęp wolny

Jake & Dinos Chapman
Disasters of War IV, 2001
© the artist
Photo: Stephen White
Fot. dzięki uprzejmości White Cube

KINOTEATR RIALTO

ul. św. Jana 24
tel. 32 25 04 31 kasa/rezerwacja
e-mail: rezerwacja@rialto.katowice.pl
www.rialto.katowice.pl

Scena Muzyczna Rialto

4 grudnia, godz. 19.00

Młynarski play Młynarski z udziałem Gaby Kulka. „Młynarski plays Młynarski” to projekt koncertowo-płytowy będący owocem rozmów jakie przeprowadził Jan Młynarski ze swoim ojcem - Wojciechem Młynarskim w autorskiej audycji na antenie radia Roxy FM. Jest to pomysł powrotu do brzmienia i stylu jaki prezentował Wojciech Młynarski w 60. i 70. latach, tworząc swoje największe przeboje, a więc: retro, dancingowo, tanecznie, nastrojowo, czasami jazzowo.

Na scenie w siedmioosobowym zespole zobaczymy m.in. Gabę Kulkę (śpiew), Piotra Zabrodzkiego (piano akustyczne), Kubę Galińskiego (organy), Mariana Wróblewskiego (gitara), Wojciecha Traczyka (kontrabas), Manolo Albana Juareza (instrumenty perkusyjne) oraz pomysłodawcę projektu - Jana Młynarskiego (śpiew i perkusja). W repertuarze największe przeboje Wojciecha Młynarskiego, m.in. „Róbmy Swoje”, „Niedziela na Głównym”, „Lubię Wrony”, „Nie ma jak u mamy”, „Ogrzej Mnie” czy „Jesteśmy na Wczasach”.

Bilety: 35 zł Bilety z rezerwacji należy odebrać najpóźniej na dwa dni przed imprezą. Na parterze układ stojący.

11 grudnia, 20.00
Silos Falami Fest

Koncertowe prapremiery: czwartej płyty ambientjazzowej Muariolanz, „Muafrika” (w radiu i internecie można już słuchać singla „Przerwany lot”) oraz debiutanckiego albumu katowickiej grupy St. James Hotel.

Bilety: 10 zł (przedsprzedaż), 15 zł (w dniu koncertu).

Młodzieżowy Klub Filmowy

W programie:
8 grudnia: **Dom zły** (reż. W. Smarzowski, Polska 2009, 106')
22 grudnia: **Przerwane objęcia** (reż. P. Almodovar, Hiszpania 2009, 128')

Bilety: 6 zł (młodzież szkolna i akademicka), 12 zł (ulgowo), 14 zł (normalne)

Filmowy Klub Seniora

W programie:
19 grudnia: **Historie kuchenne** (reż. B. Hamer, Norwegia, Szwecja, 2003, 95')

Bilety: 5 zł (seniorzy), 12 zł (młodzież szkolna i akademicka), 14 zł (pozostali)

ŚWIATOWID

ul. 3 Maja 7
tel. 32 258 74 32
e-mail: kino@swiatowid.katowice.pl
www.swiatowid.katowice.pl

Premiery

od 3 grudnia

Kot jaki jest, każdy widzi (reż. Sophie Fillières, Francja, 2009, 105')

3 grudnia, godz. 20.15 – „kocia” premiera filmu! Gościem specjalnym będzie... Cecylka – kotka „kinowa”, jeszcze niedawno pomieszkująca na podwórzu przed kinem, a obecnie udomowiona przez życzliwą osobę! Zachęcamy do przybycia z własnymi... pluszowymi kotkami – Nagrody!!!

Amadeusz (reż. Milos Forman, USA, 1984, 160')

od 10 grudnia

Miód (reż. Semih Kaplanoglu, Turcja, 2010, 103')
11 grudnia, godz. 20.15 – „miodowa” premiera filmu połączona z degustacją przysmaków... miodowych przygotowanych przez Spółdzielnię Pszczelarską APIS w Lublinie!

Paraiso Travel (reż. Simon Brand, USA/Kolumbia, 2008, 116')

od 17 grudnia

Muzyka (reż. Juraj Nvota, Słowacja/Niemcy, 2008, 110')

od 26 grudnia

Niebo, piekło, ziemia (Słowacja, 2010, 95')

10–13 grudnia

Na podsłuchu
Przegląd filmów z agentami w roli głównej
O sposobach inwigilacji obywateli przez tajne służby napisano szereg książek, zorganizowano wiele wystaw, nakręcono także wiele filmów. Przegląd filmów „Na podsłuchu” jest jednym ze sposobów na przybliżenie opinii publicznej metod działania tajnej policji. Stanowi on także doskonałą okazję do analizy funkcjonowania społeczeństwa, jego anomii i rozpadu pod pręgierzem komunizmu lat 1945–1990. Przegląd filmów „Na podsłuchu”, wraz z zaplanowanymi wcześniej prelekcjami, ma być swoistą interaktywną lekcją historii, w trakcie której widzowie będą mogli spotkać się ze świadkami działań komunistycznych tajnych służb, wysłuchać ciekawych prelekcji polskich i zagranicznych znawców tematu oraz zobaczyć filmy, opowiadające o sposobach działań tajnych służb różnych krajów dawnego bloku wschodniego.

Celem projektu jest utrwalanie w polskim, demokratycznym społeczeństwie wartości jaką stanowi demokracja, poprzez skontrastowanie jej z obrazem funkcjonowania społeczeństwa pod jarzmem totalitaryzmu komunistycznego. Na przykładzie filmów z wybranych krajów byłego bloku wschodniego oraz spotkań z naukowcami i uczestnikami życia opozycji

antykomunistycznej, zostanie ukazana rzeczywistość w jakiej musieli funkcjonować mieszkańcy krajów na wschód od Łaby przed 1989 rokiem.

W programie:

10 grudnia: **Tajne Służby jako gwaranci trwania systemów totalitarnych**

godz. 18.00 – **Wprowadzenie dr. Andrzeja Drogonia, dyrektora IPN – Oddział w Katowicach**

godz. 18.30 – **Ucho** (Czechy)

godz. 20.30 – **Życie na podsłuchu** (Niemcy)

11 grudnia: **Tajne Służby jako gwaranci trwania systemów totalitarnych** (c.d.)

godz. 15.00 – **Pokuta** (Rosja)

godz. 18.00 – **Vera Angi** (Węgry)

12 grudnia: **SB jako tarcza komunizmu w Polsce**

godz. 14.00 – **Różyczka** (Polska)

13 grudnia: **SB jako tarcza komunizmu w Polsce** (c.d.)

godz. 18.00 – **Popieluszko** (Polska)

31 grudnia, godz. 21.15

„Męsko-damski” Sylwester!

W programie:

Tamara i mężczyźni (reż. Stephen Frears, Wlk Brytania, 111')

Pewien dżentelmen (reż. Hans Petter Moland, Norwegia, 2010, 105')

Muzyka, gry i zabawy (konkurs z nagrodami na... filmową postać!) oraz gorące posiłki, napoje, desery...

31 grudnia, godz. 21.00

Filmowy Sylwester

Wszystkich miłośników kina i dobrej zabawy zapraszamy na Filmowy Sylwester do kina Kosmos. Niezapomnianych wrażeń dostarczą: kolejny przebój twórców słynnego „Kac Vegas” – „Zanim odejdą wody”, słowacka komedia „Muzyka” oraz „Zgorszenie publiczne”, czyli akcent śląski na zakończenie wieczoru. Między filmami o dobre samopoczucie naszych gości zadba wodziarz, a o strawę dla ciała firma cateringowa serwująca przeróżne przysmaki.

bilety: 100 zł od osoby

Zanim odejdą wody

CENTRUM SZTUKI FILMOWEJ – KINO KOSMOS

ul. Sokolska 66
tel. 32 258 05 08 (program),
e-mail: kasa@csf.katowice.pl
www.csf.katowice.pl

3 grudnia, godz. 18.00

4. Grand Off 2010

4. Edycja Światowych Nagród Filmowych Niezależnych

Najlepsze krótkometrażowe filmy świata

Światowe Nagrody Filmowe Niezależnych to najważniejsza inicjatywa promująca kino niezależne w Polsce, i jedna z najważniejszych tego typu inicjatyw na świecie. Obiera sobie za cel ukazać kino niezależne w innym świetle – w świetle sławy i zaszczytu, na który zasługują zarówno film, jak i jego twórcy. Zwycięskie filmy zostaną wybrane przez Jury GRAND OFF składające się z 63 przedstawicieli środowisk filmowych z całego świata. Zwieńczeniem jest uroczysta ceremonia rozdania nagród 27 listopada, która od 2006 roku odbywa się w Warszawie i corocznie gromadzi 400 wybitnych postaci świata kina.

Tydzień później nagrodzone filmy prezentowane są w ponad 20 miastach w całej Polsce, w tym w katowickim kinie Kosmos. Pokażemy najlepsze fabuły, dokumenty, animacje oraz filmy nagrodzone w kategoriach: reżyseria, scenariusz, aktor, aktor, montaż, zdjęcia.

bilety: 5 zł

4-10 grudnia

4. Festiwal Filmów Rosyjskich: Sputnik nad Polską Replika w Kosmosie

Zapraszamy na pokazy najciekawszych filmów rosyjskich z ostatnich dwóch lat, wybranych z programu 4. Festiwalu Filmów Rosyjskich Sputnik nad Polską. Wśród ośmiu pokazywanych filmów znajdziemy m.in. „Jak spędziłem koniec lata” (reż. Aleksiej Popogrebskij), nagrodzony w Berlinie statuetkami Srebrnego Niedźwiedzia za najlepszą rolę męską dla Siergieja Puskepalisa i Grigorija Dobrygina oraz za wybitny wkład w sztukę filmową. Niewątpliwą atrakcją jest też jeden z najczęściej nagradzanych ostatnio rosyjskich filmów, będący fantazją na temat losów Josifa Brodskiego – „Półtora pokoju” autorstwa

Andrieja Chżanowskiego. Warto także zwrócić uwagę na pokazywany na 66. festiwalu filmowym w Wenecji, stanowiący montaż pięciu krótkometrażówek film „Krótkie śpięcie”, w którym jedną z głównych ról zagrała Karolina Gruszka. Nie zapominamy także o najmłodszych kinomach, dla których przygotowaliśmy w weekendowe poranki seanse bajek. W sobotę pokażemy

„Kikoriki”, a w niedzielę najślynniejszą rosyjską kreskówkę „Wilk i zając”.

bilet normalny na pojedynczy seans: 14 zł / ulgowy 12 zł bilet na poranki w ramach Małego Sputnika: 6 zł karnety: 56 zł

7 i 21 grudnia, godz. 18.30

Klub Filmowy Ambasada

W programie:

7 grudnia

Zesłanego roku w Marienbadzie (reż. Alain Resnais, Francja/Włochy 1961, 94')

21 grudnia

Noc amerykańska (reż. François Truffaut, Francja/Włochy 1973, 115')

bilety: 8 zł normalny / 6 zł ulgowy

10 grudnia

Future Shorts: Best of 2010

Pokaz krótkich filmów ze światowego obiegu W grudniu zapraszamy na zestaw najlepszych krótkich filmów roku 2010. Pokazy odbywają się w 12 krajach, a w Polsce w 10 miastach. Future Shorts to nie tylko wydarzenie, to nie tylko festiwal – to globalny ruch kulturowy.

W grudniowej składance zobaczymy m.in. wideoklip w reż. Michaela Gondry'ego do najnowszej piosenki Mii Doi Todd; „Swim” Adama Hasemi'ego – upiorną opowieść o małym chłopcu z kompleksem Edypa w teledysku duńskiej grupy Oh No Ono, a także „Ok Go – This Too Shall Pass”, zdumiewająco skomplikowaną i niesamowicie zabawną reakcją łańcuchową rozpoczętą zderzeniem zabawkowej ciężarówki z klockiem domina... Niezwykle popularny w internecie (6 milionów odwiedzin w ciągu pierwszych 6 dni wyświetlenia!) wideoklip do piosenki zespołu Ok Go z albumu „Of the Blue Colour of the Sky”.
www.futureshorts.pl

bilety: 10 zł normalny / 8 zł ulgowy

11 grudnia, godz. 18.30

The Metropolitan Opera Live In HD - transmisja na żywo z Metropolitan Opera w Nowym Jorku: „Don Carlos” G. Verdiego

bilety: 50 zł, 42 zł – przy zakupie karnetu na 6 kolejnych transmisji

ATENEUM

ul. św. Jana 10
tel: 32 253 82 21
e-mail: biuroateneum@o2.pl
www.ateneum.art.pl

Pastorałka w Ateneum

Ostatnią w tym roku premierą, na którą 4 grudnia zaprasza Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, będzie sztuka Pawła Pawlika pt. „Pastorałka dla woła i osła” w reżyserii Karela Brožka, ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik i muzyką Violetty Rotter-Kozery.

Anioł i Diabeł kłócą się przed świętami Bożego Narodzenia. Tymczasem utrudzony pracą w polu Wół straszy Osła, że gospodarz zrobi z niego kielbasę. W końcu zwierzęta postanawiają uciec do Raju.

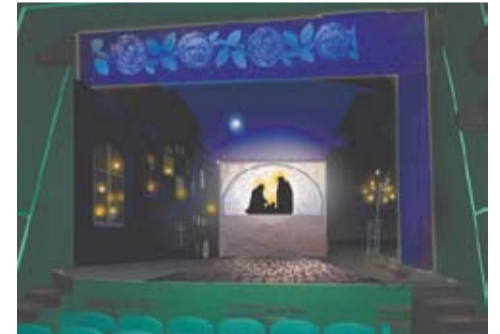
Spotkany po drodze Diabeł sprytnie podbudowuje ich „ego” wmawiając, że są stworzone do rządzenia, a świat będzie naprawdę szczęśliwy dopiero wówczas, gdy bydłota przejmą nad nim władzę; wtedy nastanie prawdziwy Raj. Na początek wysła Woła i Osła do pałacu Heroda, a konkretnie do cesarskiej kuchni – to tam mają wziąć udział w spisku i przejąć rządy. Naiwne bydłota nie domyślają się, co naprawdę zrobi z nimi herodowy kucharz.

Zwierzęta nie docierają jednak do pałacu; zmęczone drogą trafiają natomiast do szopy,

w której zamierzają odpocząć. Odkrywając w niej zziębniętą Świętą Rodzinę, postanawiają ogrzać Maryję z Dzieciątkiem i Józefa. Chuchają z całych sił! Dołącza do nich Anioł, a i Diabeł wzrusza się na wspomnienie kołyszącej go w dzieciństwie matki.

Inscenizacja nawiązuje do miejskiego folkloru, naiwnego śląskiego malarstwa (estetyki twórców tzw. Grupy Janowskiej z katowickiego osiedla Nikiszowiec) i podwórkowych występów.

Doajmy, że spektakl przeznaczony jest dla

Projekt scenograficzny Urszuli Kubicz-Fik

TEATR ŚLĄSKI

ul. Rynek 2
tel. 32 258 89 92
e-mail: teatrslaski@teatrslaski.art.pl
www.teatrslaski.art.pl

Duża Scena

4, 5 grudnia, godz. 18.00

Witold Gombrowicz, **Iwona, księżniczka Burgunda**

7 grudnia, godz. 10.00, 17.00

Fiodor Dostojewski, **Zbrodnia i kara**

8 grudnia, godz. 18.00

Friedrich Dürrenmatt, **Wizyta starszej pani** (premiery nauczycielska i studencka)

9 grudnia, godz. 18.00

Friedrich Dürrenmatt, **Wizyta starszej pani**

11 grudnia, godz. 18.00

Kilar – gościnnie Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”

12 grudnia, godz. 18.00

Miłość i gniew – gościnnie Teatr im. J. Słowackiego z Krakowa

13 grudnia, godz. 18.00

Cyganeria – gościnnie Opera Śląska w Bytomiu

18, 19, 30 grudnia, godz. 18.00

Robin Hawdon, **Wieczór kawalerski**

19 grudnia, godz. 12.00

Kolęda z aktorami

26 grudnia, godz. 18.00

William Shakespeare, **Wszystko dobre, co się dobrze kończy**

Scena Kameralna

1, 2, 3 grudnia, godz. 18.30

Michał Witkowski, **Barbara Radziwiłłówna z Jaworzna Szczakowej**

(spektakl dla widzów dorosłych)

4, 5 grudnia, godz. 18.30

Jacek Rykała, **Mlecznia**

(spektakl dla widzów dorosłych)

9, 10 grudnia, godz. 18.30

Yasmina Reza, **Bóg mordy**

13 grudnia, godz. 18.30

Kiedyś po latach

16, 17, 18, 30 grudnia, godz. 18.30

Woody Allen, **Zagraj to jeszcze raz, Sam**

31 grudnia, godz. 20.30 Sylwester: Woody Allen, **Zagraj to jeszcze raz, Sam****Sylwester w Teatrze**

W programie:

godz. 20.00 - rozpoczęcie wieczoru

godz. 20.30 - spektakl "Zagraj to jeszcze raz, Sam"

Woody Allena w reż. Grzegorza Kempinsky'ego

Bal na Dużej Scenie z udziałem zespołu muzycznego „New Transformation” pod kierownictwem Adama Snopka
Zabawa taneczna na Dużej Scenie przy orkiestrze na żywo do białego rana, którą poprowadzi wódzkiej - Dariusz Niebudek
Bankiet całonocny, powitanie Nowego Roku – 2011 i wiele innych atrakcji!

Bilety w cenie od 350 do 450 zł (od osoby)

14 grudnia, godz. 17.00**Galeria Holu Głównego****Kawiarenka Kulturalno-Literacka (org. Lucyny Smykowskiej-Karaś)****Spotkanie z Mirosławem Orzechowskim:** Lekki Teatr Przenośny przedstawia swoją wizję Gałczyńskiego „Dojenie Kanarków”

wstęp wolny

(1980), „Oda do ognia” (1982), „Niż” (1990), „Wiek brązu” (2000).

wstęp wolny

17 grudnia, godz. 17.00**Sala Benedyktynka****Klub Dobrej Książki** – nominację do nagrody Śląski Wawrzyn Literacki – książkę Julii Hartwig „Jasne niejasne” przedstawi o. Wacław Oszejca SJ – poeta, dziennikarz, wykładowca, jezuita. O najnowszym tomie tej znakomitej poetki napisano „Każdy nowy tom tak wspaniałej poetki jak Julia Hartwig jest wielkim wydarzeniem w świecie nie tylko literatury, ale kultury w ogóle”.

Spotkanie poprowadzi prof. Danuta Opacka-Walasek.

wstęp wolny

15 grudnia, godz. 17.00**Sala Benedyktynka****Gościem Salonu Literackiego Michała Jagiełły będzie Jerzy Kronhold** – poeta, reżyser teatralny i działacz kultury, w latach 1991-1996 i od 2007 konsul generalny RP w Ostrawie. Jest autorem kilku tomików poetyckich. Opublikował m.in. tomy wierszy „Samopalenie” (1972), „Baranek lawiny”**TEATR KOREZ**

pl. Sejmu Śląskiego 2

tel. 32 785 70 15

e-mail: biuro@korez.art.pl

www.korez.art.pl

3, 5 grudnia, godz. 19.00B. Schaeffer, **Scenariusz dla 3 aktorów**

wyst.: Kabaret ADIN oraz Andrzej Brzeski – aktor i bard (goście) i Kabaret Długi (gospodarze)

4 grudnia, godz. 20.00T. Jachimek, **Kolega Mela Gibsona****18 grudnia, godz. 19.00**Y. Reza, **Sztuka****5, 19 grudnia, godz. 12.00**

Cholonek wg Janoscha

20 grudnia, godz. 16.00, 19.00

Cholonek wg Janoscha

7 grudnia, godz. 20.00

Ballady kochanków i morderców wg Nicka Cave'a

26 grudnia, godz. 18.00

J. Cartwright, 2

11 grudnia, godz. 20.00

J. Cartwright, 2

31 grudnia, godz. 19.00**Spektakl Sylwestrowy**

Program:

12 grudnia, godz. 19.00A. Celiński, **Homlet**T. Jachimek, **Kolega Mela Gibsona**

Feliks Rzepka zaprasza na spektakl, szampana, przekąski.

Będą też szalone prezenty...

15 grudnia, godz. 19.03gość: **Kabaretowa Scena Trójki****BIBLIOTEKA ŚLĄSKA**

pl. Rady Europy 1

tel. 32 20 83 740

e-mail: bs@bs.katowice.pl

www.bs.katowice.pl

do 31 grudnia, Galeria Holu Głównego**Chopin w Wiedniu 1829–1831**

Wystawa czynna w godzinach otwarcia Biblioteki Śląskiej.

Portret kompozytora ze zbiorów Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina w Warszawie

wizyt Chopina w naddunajskiej stolicy. Ponad 100 eksponatów pochodzi ze zbiorów Austriackiej Biblioteki Narodowej, Muzeum Miasta Wiednia, Austriackiego Muzeum Teatralnego, Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina.

Idea, realizacja, kurator wystawy – Piotr Szalsza, koncepcja graficzna – Małgorzata Suwalska, produkcja – Zofia Beklen, Simon Posch. Organizatorzy wystawy: Biblioteka Śląska w Katowicach, Biuro Obchodów: Chopin 2010 – Warszawa, Haus der Musik – Wiedeń, Wiener – Krakauer Kultur – Gesellschaft – Wiedeń Narodowy Instytut Fryderyka Chopina – Warszawa. Wsparcie finansowe i medialne: Wydział Kultury Miasta Wiednia, Instytut Polski w Wiedniu, P.A.N. – Oddział w Wiedniu, Wydział Kultury Miasta Krakowa, Austriackie Forum Kultury w Krakowie.

10 grudnia, godz. 17.00**Sala Benedyktynka****Spotkanie z Szymonem Hołownią** – dziennikarzem i publicystą, autorem m.in. książki „Bóg. Życie i twórczość”. W najnowszej książce Hołownia pokusił się o ambitne, a może także ryzykowne przedsięwzięcie, jakim jest próba napisania biografii Boga. Szymon Hołownia zadaje pytania: Czy różni się Bóg od UFO? Dlaczego Jezus zdemolował kantor? Czy Bóg lubi krew?, i próbuje na nie odpowiedzieć. Znany publicysta opisuje nasze wyobrażenia dotyczące Stwórcy, porusza najważniejsze teologiczne koncepcje, a wszystko to w charakterystycznym dla siebie stylu.

Spotkanie poprowadzi red. Anna Dudzińska (Polskie Radio Katowice).

wstęp wolny

IPIUM SILESIA

ul. 3 Maja 31 a

tel. 32 258 90 49

e-mail: ipium@silesia.art.pl

www.silesia.art.pl

3 grudnia, godz. 18.00

Studio koncertowe Polskiego Radia, ul. Ligonja 29

Szkie do opery**W programie:** Ignacy Jan Paderewski – Manru
Swietłana Kaliniczenko – sopran
Katarzyna Haras – mezzosopran
Maciej Komandera – tenor
Adam Woźniak – baryton
Larisa Czaban – fortepian**12 grudnia, godz. 12.00**

Muzeum Archidiecezjalne, ul. Wita Stwosza 16

Niedziela z Chopinem

Szczeban Kończal – fortepian

13 grudnia, godz. 18.00

Teatr „Ateneum”, ul. św. Jana 10

Ulubieńcy publiczności Aleksandra Resztk – sopran
Robert Marat – fortepian**W programie:** F. Chopin, K. Szymanowski, J. Strauss, L. Bernstein, J. Offenbach**Dni Beethovenowskie****6 grudnia, godz. 18.00**

Galeria Ateneum, ul. 3 Maja 25

Elżbieta Mrozek – altówka

Zbigniew Raubo – fortepian

9 grudnia, godz. 18.00

Muzeum Archidiecezjalne, ul. Wita Stwosza 16

Maciej Bartczak – baryton

Grzegorz Niemczuk – fortepian

12 grudnia, godz. 17.00

MDK „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47

Adam Krzeszowiec – wiolonczela

Piotr Sałajczyk – fortepian

14 grudnia, godz. 17.00

Biblioteka Śląska, pl. Rady Europy 1

Maria Zientek – sopran

Adam Mokrus – skrzypce

Hanna Holeksa – fortepian

Narodowa Orkiestra Symfoniczna
Polskiego Radia
w Katowicach**NOSPR**

pl. Sejmu Śląskiego 2

tel. 32 251 89 03

e-mail: nospr@nospr.org.pl

www.nospr.org.pl

5 grudnia, godz. 19.30, sala im. G. Fitelberga

Sarasate – Melodie cygańskie na skrzypce i orkiestrę

Sarasate – Navarra na 2 skrzypiec i orkiestrę

Roussel – II Suita Bacchus i Ariadna

dyrygent – Michał Klauza

solisci – Krzysztof Jakowicz, Jakub Jakowicz

W programie:

Chausson – Poème op. 25 na skrzypce i orkiestrę

Bilety: 25 zł, 15 zł (ulgowo) dostępne w kasie

NOSPR, kasie Teatru Śląskiego, punktach

Ticketportal oraz www.ebilet.pl, www.ticketportal.pl

AKADEMIA MUZYCZNA

ul. Zaczysze 3

tel. 32 779 21 00

e-mail: biurorektora@am.katowice.pl

www.am.katowice.pl

8 grudnia**Środa Chopinowska**

recital fortepianowy Moniki Sikorskiej-Wojtacy

W programie:

Franciszek Schubert – V Symfonia

Sergiusz Prokofiew – V Symfonia

14 i 15 grudnia**Koncert Akademickiej Orkiestry Symfonicznej**

pod dyrekcją Gabriela Chmury

Bezpłatne wejściówki na koncert w Sali

Koncertowej do odbioru w Informacji (tel. 32 77

92 100)

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

ul. Kossutha 11
tel. 32 254 60 98
e-mail: sekretariat@mbp.katowice.pl
www.mbp.katowice.pl

Z przyjemnością informujemy, że od 2 listopada Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach udostępniła swoje zasoby do godz. 20.00. Mamy nadzieję, że dłuższe otwarcie naszych filii ułatwi dotarcie do Biblioteki zabiegającym miłośnikom książek. Szczegółowe informacje na temat godzin otwarcia, dostępne są w opisach poszczególnych filii w serwisie www.mbp.katowice.pl

Spotkania autorskie

8 grudnia, godz. 18.00, Filia nr 16, ul. Wajdy 21, Bogucice
Mistrz Słowa
Joanna Fabicka

Zapraszamy na spotkanie z Joanną Fabicką, pisarką felietonistką i montażystką filmową. Zadebiutowała tomikiem poezji „Bardziej cierpki smak”. Jest autorką cyklu książek o dojrzewaniu nastolatka Rudolfa – „Szalone życie Rudolfa”, „Świńskim truchtem”, „Seks i inne przykrości”. Spotkanie poprowadzi Marta Fox.

Imprezy**Śląski opłatek**

16 grudnia, godz. 17.00, Filia nr 36, ul. Gen. Hallera 28, Szopienice

Opłatek dla czytelników i zaproszonych gości oraz laureatów konkursu „Po naszymu czyli po śląsku”. Gościem specjalnym wieczoru będzie Grażyna Jerzak, artystka rękodziela i popularyzatorka kultury śląskiej. Oprawę muzyczną spotkania zapewni Magdalena Marek oraz studentki Akademii Muzycznej w Katowicach.

Czwartek w Bibliotece**Pastorałko nieś się biało**

16 grudnia, godz. 17.00, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 b, Dąbrówka Mała
Spotkanie opłatkowe z czytelnikami

15 grudnia, godz. 18.00, Filia nr 16, ul. Wajdy 21, Bogucice

W świątecznym repertuarze wystąpią: Adam Żaak i Grażyna Bieniek-Żaak oraz Katarzyna Rzeszutek. Koncert współorganizuje Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki Silesia.

Dla dzieci**Prawdziwy Mikołaj... tylko z książek!**

Literackie i przedświąteczne, niezwykle spotkania

Dla obecnych i przyszłych czytelników!

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia pragnę złożyć Wam, drodzy czytelnicy, najserdeczniejsze życzenia: zdrowego, pogodnego i spędzonego w gronie rodzinnym czasu z bliskimi.

6 i 7 grudnia w kilkunastu filiach Biblioteki. Szczegółowy plan w serwisie www.mbp.katowice.pl

Program stały**Bajka z... ciastkiem – cotygodniowe głośne czytanie bajek dzieciom**

w każdy wtorek o godz. 17.00 w filiach nr: 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 36.

Czytanie jak fruwanie – czytanie bajek przez aktorkę Teatru Śląskiego im. S. Wyspiańskiego w Katowicach, połączone z zajęciami plastycznymi, w każdą sobotę, o godz. 14.00 w Filii nr 17, ul. Ściegiennego 45, Welnowiec

Wystawy**Meandry Krutyni i Czarnej Hańczy 1 – 31 grudnia, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11, Śródmieście**

Wystawa fotografii Suwalskiej Grupy Twórczej. Na wystawie można będzie podziwiać rozmaite ujęcia rzek oraz elementy mazurskiego krajobrazu. Ekologiczny wydźwięk prac świadczy o wewnętrznej pokorze artystów względem natury.

Przestrzeń immanentna

26 listopada – 27 grudnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21, Bogucice

Wystawa grafik Aleksandry Plachty

Koncerty

10 grudnia, godz. 19.00, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 a, Ligota

Janek Samołyk – wrocławski gitarzysta, wokalista oraz autor piosenek. Tworzy i śpiewa zarówno po angielsku, jak i w ojczystym języku. Od kilku lat funkcjonuje w undergroundzie, mimo to nie jest postacią nieznaną. W 2009 roku opublikował własnym sumptem mini album „Don't think too much” oraz teledysk do tytułowego utworu.

Piosenki Samołyka z pogranicza brytyjskiego rocka i poezji śpiewanej zachwyciły jurorów konkursu debiutów na najbardziej prestiżowym festiwalu muzyki alternatywnej w Polsce, czyli Off Festiwalu 2009. Rok później Samołyk został finalistą Konkursu Młodych Zespołów w Jarocinie, a także otrzymał nagrodę Prezydenta Gdańska na festiwalu im. Grzegorza Ciechowskiego w Tczewie (www.janeksamołyk.com)

Życzę Państwu także, aby zbliżające się Świąta stały się okazją do niejednej rozmowy o ważnych i ciekawych książkach, które znaleźć można na półkach Biblioteki. Jagoda Krynowicz, Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach

PAŁAC MŁODZIEŻY

ul. Mikołowska 26
tel. 32 251 85 93
e-mail: ipm@pm.katowice.pl
www.pm.katowice.pl

Galeria Akwarela (parter)

Wystawa czynna w godzinach działalności Pałacu Młodzieży, wstęp wolny

6-9 grudnia

wernisaż – 6 grudnia

Nie tylko od święta – wystawa ceramiki, rysunku, malarstwa uczniów Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych Nr 6 w Katowicach. Prezentujemy plon kilkumiesięcznej pracy uczniów ZSZS nr 6 w Katowicach. Szkoła ta jest miejscem szczególnym, to właśnie tutaj młodzi ludzie poznają tajniki sztuki ceramicznej, malarskiej, rysunkowej, a sukcesy w nabywaniu zawodowych i twórczych umiejętności na nowo kształtują ich życie. Autorzy prac są laureatami wielu międzynarodowych i ogólnopolskich konkursów plastycznych. Prezentowane prace okupione często były ogromnym wysiłkiem – bezkształtna bryła gliny została mozolnie przekształcona w pełną ekspresji i uroku rzeźbę, naczynie ceramiczne. Poprzez zachwycającą odwagę w doborze barw i kompozycji obrazy, twórcy opowiadają nam o swoim życiu, zachwyce światem, bliskich osobach, myślach i emocjach, a co najważniejsze – o marzeniach. Obcowanie z twórczością dziecka niepełnosprawnego, z jego przełamującą stereotypy wrażliwością, dostarcza wielu wzruszeń, skłania do refleksji i pokory wobec życia.

od 16 grudnia do 10 stycznia

Mała, mniejsza, najmniejsza – pokonkursowa wystawa szopek

Galeria Marmurowa (II piętro)

Godziny otwarcia: 9.00-16.45, wstęp wolny

do 30 grudnia**Plakat – Tadeusz Grabowski**

Tadeusz Grabowski jest profesorem projektowania graficznego Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Zajmuje wybitną pozycję w środowisku artystycznym. Zdobył wiele prestiżowych nagród za swoją twórczość oraz za osiągnięcia dydaktyczne. Jego prace były ekspozowane na najważniejszych wystawach plakatu w kraju oraz na wystawach plakatu polskiego za granicą.

Od samego początku T. Grabowski zaliczany był do kręgu najwybitniejszych polskich plakacistów, rywalizował z Tomaszewskim, Zamecznikiem i Lenicą.

W polskim plakacie odegrał ważną rolę jako twórca i pedagog. Jego opracowania dla teatru lalek i wydawnictw młodzieżowych są inspiracją dla kolejnych pokoleń.

W Pałacu Młodzieży w Katowicach będziemy mogli obejrzeć pełne prostoty i dowcipu plakaty adresowane do młodego odbiorcy – plakaty dla teatrów lałkowych oraz festiwalu.

Konkursy, turnieje, wykłady

2 grudnia, godz. 12.00, s. audio
Przygotowanie do Ogólnopolskiego Konkursu na Pracę „Fizyka a Ekologia”- wykład

2 grudnia, godz. 9.30-12.30, s. 45
Dziecko Badaczem Przyrody

2 grudnia, godz. 15.00, s. 45
Wykłady przygotowujące do olimpiady fizycznej Wojewódzkiego Drużynowego Turnieju z Fizyki

3 grudnia, godz. 10.00, s. teatralna
Ogólnopolski Konkurs Polskiej Poezji Religijnej „Pierścień Św. Kingi”- eliminacje rejonowe

3 grudnia, godz. 15.00, s. teatralna
Przegląd Miniatur Teatralnych

3 grudnia, godz. 15.00, s. audio/55
Ogólnopolski Konkurs Dziennikarski o Śląski Laur Dziennikarstwa

6 grudnia, godz. 11.00, s. audio, teatr
XXII Regionalny Konkurs dla uczniów gimnazjum „Młody Chemik” – I etap

7 grudnia, godz. 9.00-14.00, s. teatralna
Konkurs „Z biologią za pan brat” – półfinał i finał dla uczniów gimnazjum

9 grudnia, godz. 13.00-15.30, s. audio, 45
XXXII Wojewódzki Drużynowy Turniej z Fizyki o Puchar Dyrektora Pałacu Młodzieży w Katowicach – I etap

10 grudnia, godz. 11.00, s. 27 lub s. 55

VII Konkurs na Pracę Pisemną dla gimnazjalistów „Mam pomysł na swoje życie” oraz „Kolega – przyjaciel czy wróg?”

14 grudnia, godz. 9.00-14.00, s. teatralna
Konkurs „Przyroda wokół nas” – półfinał i finał dla uczniów klas VI szkół podstawowych

16 grudnia, godz. 16.00, sala 8
X Wojewódzki Konkurs na Szopkę w Małej Formie Rzeźbiarskiej „Mała, Mniejsza i Najmniejsza”

16 grudnia, godz. 11.00-15.00, s. 45
Warsztaty Klasa Fizyki Częstok „Hands on CERN”

16 grudnia, godz. 15.00-17.00, s. 45
Warsztaty do Międzynarodowej Konferencji Młodych Naukowców ICYS 2011

21 grudnia, godz. 12.00-14.00, s. audiowizualna lub teatralna
Wykład „Współczesne zmiany klimatu – fakty i prognozy” (dr Ewa Łupikasza – pracownik naukowy UŚL)

21 grudnia, godz. 17.00, s. marmurowa
Wigilia Artystyczna Pałacu Młodzieży

MDK "LIGOTA"

ul. Franciszkańska 33
tel. 32 252 32 34
e-mail: mdk@mdkligota.dt.pl
www.mdkligota.dt.pl

2 grudnia, godz. 18.00, Galeria pod Łukami

Igła i nicią malowane – otwarcie wystawy haftu Zofii Bortel

wstęp wolny

6 grudnia, godz. 16.00, Poddasze

Spotkanie ze św. Mikołajem dla wszystkich uczestników zajęć z MDK „Ligota”. W programie: bajka dla dzieci pt. „Gwiazdkowe opowieści” w wykonaniu Teatru Cocktail.

wstęp wolny

6 grudnia, godz. 18.00, Galeria pod Łukami

Spotkanie pt. „Ligota a reminiscencje lwowskie” Gośćmi będą Janina i Robert Chomik oraz Krystyna Tramer. Spotkanie w ramach Koła dziennikarsko-literackiego poprowadzą Anna Skiendziel – historyk oraz Grzegorz Płonka.

wstęp wolny

MDK "KOSZUTKA"

ul. Grażyńskiego 47
tel. 32 258 92 00
e-mail: domkultury@mdkkoszutka.pl
www.mdkkoszutka.pl

1 grudnia o godz. 17.00 zapraszamy wszystkich na Dzień otwarty z okazji 40-lecia działalności MDK „Koszutka”, objęty honorowym patronatem Prezydenta Miasta Katowice Piotra Uszoka. Podczas spotkania na sali widowiskowej odbędzie się rozstrzygnięcie konkursu plastycznego pt. „Konkurs z widokówką domu kultury w tle”. Następnie na scenie zaprezentują się uczniowie Studium Muzycznego MDK, zespoły taneczne Projekt, Reflex i Tap-Dance, „Tęczowy Domek” oraz gościnnie trio w składzie: Paweł Kalita, Magdalena Kalita, Piotr Wyszogrodzki.

wstęp wolny

A Mikołaj do nas jedzie

7 grudnia o godz. 9.00 i 11.00 zatrzyma się u nas Mikołaj. Podczas spotkania z Mikołajem dzieci wezmą udział w konkursach, grach i zabawach. Na pewno nasz Gość nie zapomni również o poczęstunku dla wszystkich maluchów, które przyjdą na spotkanie z nim. Program artystyczny w wykonaniu Rupherta i Rico.

12 grudnia, godz. 18.00, Sala kameralna

Koncert z cyklu „Niedziela z Klasą” pt. „Moja muzyka”. Wystąpią uczestnicy zajęć muzycznych sekcji fortepianu pod kierunkiem Dagmary Krężel oraz sekcji wokalne pod kierunkiem Danuty Brandys z Miejskiego Domu Kultury „Ligota”.

wstęp wolny

13 grudnia, godz. 18.00, Galeria pod Łukami

Wydarzenia grudniowe – spotkanie z Katarzyna Kopczyk-Zagórną, córką jednego z poległych górników z kopalni „Wujek” oraz z Krzysztofem Pluszczykiem – Przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”.

wstęp wolny

16, 21 grudnia, godz. 18.00, Galeria pod Łukami

Bezpłatne konsultacje psychologiczne w zakresie rozwoju dzieci w wieku od 0 do 6 roku życia. Spotkanie prowadzone przez specjalistów Ośrodka Rehabilitacyjnego w Katowicach – Piotrowicach.

wstęp wolny

20 grudnia, godz. 18.00, Galeria pod Łukami

Świąteczny czas – o historii panewnickiej szopki opowiadać będą Ojcowie Franciszkanie. Spotkanie poprowadzi Grzegorz Płonka.

MDK "POŁUDNIE"

ul. Boya-Żeleńskiego 83
tel. 32 209 47 72
e-mail: mdk@mdkpoludnie.com
www.mdkpoludnie.com

Piotrowice

12 grudnia, godz. 17.00

Wernisaż malarstwa Wacława Jagielskiego oraz koncert niedzielny IPIUM „Silesia” wystawa otwarta do 12 lutego

O autorze: Urodzony w 1965 roku w Lubaniu Śląskim. Ukończył Studium Konserwacji Wzrobów Artystycznych i Dziel Sztuki w Tarnowie. Jest członkiem-założycielem Stowarzyszenia Pastelistów Polskich. Autor kilkudziesięciu wystaw indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą. Do ważniejszych zaliczyć można: Ogólnopolskie Biennale Pasteli – Nowy Sącz 1998 (wyróżnienie honorowe Jury), Triennale Małych Form Malarzkich – Toruń, Lyon, Targi Sztuki Współczesnej – Paryż, Ateny, Międzynarodowe Biennale Pasteli 2002 – III nagroda, wystawy środowiskowe: Salon Sztuki 2004 – Nagroda ZPAP „Złota rama”. Uczestnik plenerów oraz wystaw poplenerowych Stowarzyszenia Pastelistów Polskich. Członek Związku Polskich Artystów Plastyków.

6 grudnia, godz. 17.00

Spotkanie ze św. Mikołajem

15 grudnia, godz. 17.00

Kiermasz świąteczny grupy rękodzielniczej „Ażurek”. Będzie można kupić m.in. oryginalne ozdoby choinkowe.

17 grudnia, godz. 17.00

Warto na moment zatrzymać się w biegu – spotkanie z Marią Pietrzyk

Murcki

6 grudnia, godz. 17.00

Spotkanie ze św. Mikołajem

12 grudnia, godz. 17.00

Wspomnienia z podróży o Iranie – spotkanie z Tatianą Bogusz

Zarzecze

6 grudnia, godz. 17.00

Spotkanie ze św. Mikołajem

Podlesie

5 grudnia, godz. 17.00

Wystawa dokumentalna „Betlejemki śląskie” wystawa otwarta do 4 lutego Zapraszamy na prezentację dokumentalną zebranego materiału i prelekcję na temat zagubionych źródeł inspiracji szopki śląskiej oraz ich wpływu na ikonografię, w kontekście zebranych przykładów. Autorem opracowania jest pracownik naukowy Uniwersytetu Śląskiego dr Ireneusz Botor. Wystawionych zostanie 30 plasz dokumentujących śląskie betlejemki domowe, również z początku XX wieku.

Otwarcie wystawy będzie połączone z prelekcją dr. Ireneusza Batora. Wernisaż uświetni koncert przygotowany przez IPIUM „Silesia”.

MDK "BOGUCICE – ZAWODZIE"

ul. Markiefki 44a, ul. Marcinkowskiego 13
tel. 32 255 32 44
e-mail: sekretariat@mdkzawodzie.pl
www.mdkzawodzie.com

Bogucice

(ul. Markiefki 44a)

4 grudnia, godz. 16.30

Spektakl teatralny „Kolega Mela Gibsona”

bilet wstępu – 10 zł

6 grudnia, godz. 16.00

Spotkanie z Kazimierzem Kutzem w ramach „Cafe Bogucice”

wstęp wolny

6 grudnia, godz. 17.00

Spotkanie z Mikołajem – impreza dla dzieci

8 grudnia, godz. 17.00–21.00

Spotkanie Barbórkowe Seniorów

12 grudnia, godz. 17:00

Koncert kołęd w wykonaniu Chóru De ix Patri

17 grudnia, godz. 18.00

Finisaż wystawy „Bogucice, ul. Krokodyli” autorstwa Karoliny Opatowicz

18 grudnia, godz. 12.00

Akcja „B jak bogucicki bałwan” połączona z warsztatami świątecznymi

Zawodzie

(ul. Marcinkowskiego 13)

9 grudnia, godz. 18.00–19.00

Koncert adwentowy Zespołu Akordeonistów MDK „Bogucice-Zawodzie”

wstęp wolny

11 grudnia, godz. 17.00

Wieczór kołędowy – występ Chóru Archikatedralnego z Katowic

wstęp wolny

Serdecznie zapraszamy.

14 grudnia, godz. 11.00

Jasełka w wykonaniu dzieci z Miejskiego Przedszkola nr 19 w Katowicach

wstęp wolny

14 grudnia, godz. 12.00

Wigilijne spotkanie członków Klubu Seniora „Zakątek”

20 grudnia, godz. 17.30–19.00

Koncert Rodzinny dla III Pokoleń „Świąteczna sanna”

wstęp wolny

Kolega Mela Gibsona

Śmieć się z nami, śpiewaj, wybuchaj radością, chichocz! Wyrzeczaj oczy, otwieraj usta, kontempluj!

Całego tego kalejdoskopu wrażeń dostarczy nam spektakl „Kolega Mela Gibsona” – w kreacji Mirosława Neinerta z Teatru Korez. Koniecznie zapamiętaj: 4 grudnia o godz. 16.30!

Dlaczego warto? Chyba nie chcesz wierzyć mi na słowo? Przyjdź i przekonaj się sam, czy 10 zł (koszt spektaklu) to odpowiednia cena za dwie godziny mądrego śmiechu! Śmiechu do rozpuku, a także ideologicznej pożytki do wielogodzinnej dyskusji! Fenomenalny spektakl zawdzięcza swą długoletnią sławę w Katowicach dwóm dobrym czynnikom: aktor + pisarz.

Główny bohater monodramu – Feliks Rzepka hipnotyzuje sobie publiczność aż do ostatniej pół-minuty, aż wybrzmi cisza i oklaski! Rzepka to wielki aktor, który od zawsze żył tylko dla publiczności, autografów, uwielbienia, sukcesów i uwagi! Sensem jego

31 grudnia, godz. 20.00–5.00

Bal Sylwestrowy dla mieszkańców dzielnicy
 impreza biletowana

Wystawy w Galerii MDK

do 20 grudnia

Bogucice: Opowieść o dawnych Bogucicach i Zawodziu – wystawa kart pocztowych i fotografii ze zbiorów Muzeum Historii Katowic

do 17 grudnia

Bogucice, ul. Krokodyli – **wystawa fotografii autorstwa Karoliny Opatowicz**

istnienia, przez długie osławione lata, jest gra, gra i tylko gra! Ona nigdy się nie kończy, niezależnie, czy bohater rozmawia z żoną, idzie ulicą, siedzi w toalecie (!), czy też przesłuchuje go policja! Gdy nagle zaczyna brakować tej podstawowej – teatralnej gry – zaczyna się dziać! Nagle nie dla Rzepki przeznaczone są główne afisze teatralne i role pierwszoplanowe... No, czy to jest poważne traktowanie takiego Aktora? Czy nasz Aktor to przetrzyma? O nie! Na pewno nie pozostanie to bez echa.

Na przygodę czas! W świat ściśniętego żalem ducha Feliksa Rzepki, którego nikt już nie podziwia i nie rozpoznaje: zapraszamy serdecznie! Do czego będzie on zdolny? Jak uzyska sławę?

Ten spektakl to nie tylko dobra zabawa, to autokrytyka środowiska, dobrze podana ironia i świetnie wyłożone wady i zalety ludzkie!

Bilety można nabyć w kasie MDK Bogucice-Zawodzie, przy ulicy Markiecki 44a, w Katowicach – Bogucicach (krok od Al. Różdzieńskiego).

21 grudnia

Choinka piękna jak las.
 Warsztaty plastyczne dla przedszkolaków

29 grudnia, godz. 17.30

Świąteczny Koncert Kolęd w wykonaniu uczestników warsztatów wokalnych prowadzonych w Filii nr 1 MDK

Filia nr 2 MDK „Szopienice – Giszowiec”

(Plac pod Lipami 1,3-3a)

2 grudnia, godz. 10.00

Śląska Biesiada Dziecięca

5 grudnia, godz. 12.00

Gdzie jesteście Mikołaju
 Spektakl grupy Duo Fix oraz spotkanie z Mikołajem

7 grudnia, godz. 9.00, 10.00, 11.00

Koncerty umuzykalniające IPIUM „Silesia”

12 grudnia, godz. 17.00

Kilka Szans na Ocieplenie
 Koncert zespołu Siudma Góra połączony z kiermaszem świątecznym

13 grudnia, godz. 9.00, 10.00

Mała Akademia Jazzu – warsztaty muzyczne dla przedszkolaków i gimnazjalistów

14 grudnia, godz. 17.00

Przystanek Giszowiec
 Spotkanie autorskie z prof. Dorotą Simonides promujące książkę „Dlaczego drzewa przestały mówić. Ludowa wizja świata”

20 grudnia, godz. 11.00

Przy choince – warsztaty plastyczne dla przedszkolaków

MDK "SZOPIENICE – GISZOWIEC"

ul. gen. Hallera 28
 tel. 32 256 84 53
 e-mail: sekretariat@mdk.katowice.pl
 www.mdk.katowice.pl

MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY

ul. Gliwicka 214
 tel. 32 254 11 27
 e-mail: mdkkatowice@poczta.onet.pl
 www.mdkkatowice.pl

MDK „Szopienice - Giszowiec”

(ul. Hallera 28)

2 grudnia, godz. 10.00

Turniej Wiedzy o Szopienicach dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu Szopienic i Burowca z okazji 650-lecia Szopienic

4, 18 grudnia, godz. 10.00

Warsztaty ceramiczne dla dorosłych

6 grudnia, godz. 17.00

Spotkanie z Mikołajem – konkursy i zabawy dla dzieci

7 grudnia

Ten obcy – spektakl Beskidzkiej Agencji Artystycznej

8 grudnia, godz. 9.00, 10.00, 11.00

Koncerty umuzykalniające IPIUM „Silesia”

14 grudnia, godz. 11.00

OP - ART – prelekcja Justyny Buli dla uczniów gimnazjum

16 grudnia, godz. 10.00

Eliminacje rejonowe XVII Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastoralek im. Księdza Kazimierza Szwarlika

16 grudnia, godz. 17.00

Cyklady – Santorini i Naksos
 prelekcja podróżnicza Marii Machury

Filia nr 1 MDK "Szopienice – Giszowiec”

(ul. Obr. Westerplatte 10)

3 grudnia, godz. 16.00

Sztuka użytkowa – warsztaty świąteczne (prow. Bogumiła Kycia) w ramach zajęć integracyjno-edukacyjnych z zakresu konstruktywnego spędzania czasu wolnego dla młodzieży i dorosłych (współorganizacja z MOPS w Katowicach)

6 grudnia, godz. 17.00

Spotkanie z Mikołajem – konkursy i zabawy dla dzieci

7 grudnia, godz. 16.30

Magiczna podróż – warsztaty iluzjonistyczne (prow. Tomasz Kabis) w ramach zajęć integracyjno-edukacyjnych z zakresu konstruktywnego spędzania czasu wolnego dla młodzieży i dorosłych (współorganizacja z MOPS w Katowicach)

8 grudnia, godz. 12.30

Koncert umuzykalniający IPIUM Silesia

10 grudnia, godz. 11.00

Skazany na bluesa – historia wielkiego bluesmana Ryszarda Riedla (wykład Ewy Kaszycy w ramach Śląskich Horyzontów Filmowych)

17 grudnia, godz. 16.00

Jasełka w glanach – w wykonaniu uczniów Gimnazjum nr 13

ul. Gliwicka 214

6 grudnia, godz. 16.00

Spektakl dla dzieci „Miszel Pędzel” Teatru Momo i impreza Mikołajkowa
 Dla najmłodszych dzieci na Mikołajki przygotowaliśmy mnóstwo atrakcji! Na początek bawić nas będzie Teatr Momo opowieścią o chłopcu, który chciał pomalować świat na kolorowo. Potem odwiedzi nas Mikołaj i rozda naszym dzieciom uroczę prezenty...

7 grudnia

Świąteczne orgiami – konkurs wojewódzki
 Szczegóły na www.mdkkatowice.pl

8 grudnia

Koncert Silesia – Świąteczne klimaty
 Co miesiąc wprowadzamy dzieci i młodzież w świat muzyki. Jak na grudzień przystało nadszedł czas na „Świąteczne klimaty”.

17 grudnia, godz. 16.00

Wspólne koledowanie
 Nasz zespół gitarowy przygotowuje najpiękniejsze kolędy, dzięki którym poczujemy już smak pierniczków i zapach zielonej choinki.

21 grudnia, godz. 16.00

Jasełka – spotkanie przy choince
 W naszym Domu Kultury czujemy się jak jedna wielka rodzina, dlatego tak jak w rodzinie chcemy wczuć się w klimat świąt i radośnie, wspólnie przeżyć atmosferę tych najpiękniejszych dni w roku!

ul. Tysiąclecia 5

6 grudnia, godz. 17.30

Koncert Z. P. i T. „Tysiąclatki” dla przedstawicieli szkół z różnych krajów Europy.

9 grudnia, godz. 17.00

Magiczne spotkanie z Mikołajem i występ iluzjonisty.

11 grudnia, godz. 9.00– 12.00

Otwarte warsztaty rękodzieła artystycznego dla dzieci i dorosłych „Ozdoby i dekoracje świąteczne” (papierowe zawijasy i kartki świąteczne).

15 grudnia, godz. 8.00, 9.00, 10.00, 11.00

Koncerty dla młodzieży przy współpracy z Instytucją Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” pt. „W świątecznym nastroju”.

16 grudnia, godz. 9.00, 10.00, 11.00, 12.00

Koncerty dla młodzieży przy współpracy z Instytucją Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” pt. „Muzyka Polska”.

18 grudnia, godz. 17.00

Z kamerą i muzyką przez Islandię – 4 tysiące kilometrów samotnej podróży rowerowej wokół Islandii Piotra Mitko.

20 grudnia

Rozstrzygnięcie konkursu prac dziecięcych „Szopka Bożonarodzeniowa”

GKS KATOWICE

ul. Bukowa 1
tel. 32 254 89 14
e-mail: biuro@gieksa.pl
www.gieksa.pl

Wiosna będzie nasza

Runda jesienna rozgrywek I ligi piłki nożnej dobiegła końca. Z przytupem zakończyli ją piłkarze GKS-u Katowice, którzy w trzech ostatnich meczach zgarnęli komplet punktów. Wiosną na Bukowej będzie niezwykle ciekawie, bo GKS gra coraz ładniej, a co ważne bardzo skutecznie. W trzech ostatnich spotkaniach jesieni ekipa prowadzona przez trenera Wojciecha Stawowego zdobyła aż 11 bramek wygrywając kolejno z KSZO w Ostrowcu Świętokrzyskim (2:1), na Bukowej z Flotą Świnoujście (5:3) oraz w Szczecinie z Pogonią (4:3). Tym samym GKS zakończył rozgrywki z dorobkiem 20 punktów i nadzieją na walkę od marca o miano rycerzy wiosny. Drużyna GieKSy pod wodzą aktualnego szkoleniowca przeszła długą drogę. Od porażki

w fatalnym stylu w Kluczborku na początku wspólnej pracy do pięknych triumfów w ostatnich meczach. W międzyczasie drużyna zmieniła system gry na bardzo ofensywny i nauczyła się na nowo, by grać i walczyć do ostatniego gwizdka sędziego. Mecze GieKSy przynoszą mnóstwo emocji, a grę zawodników ogląda się z wielką przyjemnością. Teraz przed zawodnikami i sztabem szkoleniowym okres urlopowy, po którym trzeba będzie wrócić do ciężkiej pracy, by jak najlepiej przygotować się do rundy rewanżowej. – Będziemy walczyć o zwycięstwo w każdym spotkaniu – zapowiada trener Stawowy. Na razie spełnia wszystkie zapowiedzi, można więc liczyć na to, że zrealizuje także tę. Wiosną w Katowicach będzie bardzo ciekawie ●

(Andrzej Zawada GKS).

Siatkówka na poziomie

po prawie piętnastu latach nieobecności w rozgrywkach na szczeblu centralnym w Katowicach znowu można oglądać mecze piłki siatkowej na wysokim poziomie. Po likwidacji sekcji piłki siatkowej – najpierw męskiej w „Baildonie”, a następnie żeńskiej w „Kolejarzu” – przez prawie piętnaście lat w Katowicach nie można było oglądać siatkówki klubowej na tym poziomie rozgrywkowym. W rozgrywkach klubowych startowały tylko drużyny młodzieżowe z katowickich uczniowskich klubów sportowych oraz z AZS-ów. Kilka lat systematycznej pracy szkoleniowej z młodzieżą przynosiło efekty w postaci wyników sportowych uzyskiwanych głównie przez Uczniowski Klub Sportowy „Sokół 43”, działający przy Gimnazjum nr 13 im. Huberta Jerzego Wagnera. Medale

i wysokie lokaty uzyskiwane w Mistrzostwach Polski (szczególnie w rozgrywkach siatkówki plażowej) zaowocowały zgłoszeniem drużyny żeńskiej do rozgrywek II Ligi Kobiet.

Dzięki pomocy Wydziału Sportu i Turystyki UM Katowice oraz Śląskiego Związku Piłki Siatkowej powstała drużyna, która jak dotychczas jest rewelacją rozgrywek drugoligowych. Zespół, złożony w większości z młodych (studentki katowickich uczelni) oraz z kilku już doświadczonych zawodniczek, po ośmiu rozegranych spotkaniach plasuje się na drugim miejscu w tabeli. Trener i zawodniczki obiecują, że interesuje ich walka o najwyższe lokaty w lidze. Być może już w tym sezonie zespół liczyć się będzie w walce o awans do I ligi. ●

(Krzysztof Nowosielski)

Turniej barbórkowy w hokeju

Tradycyjnie już w pierwszy weekend grudnia (4-5 grudnia) na lodowisku „Jantor” w Janowie rozegrany zostanie turniej hokeja na lodzie określany mianem Turnieju Barbórkowego. W tegorocznych rozgrywkach udział wezmą drużyny Polskiej Ligi Hokeja Kobiet i gospodyni turnieju MUKS „Kojotki” Naprzód Janów.

Turniej to jedna z największych imprez organizowanych w kobiecym hokeju. Nasze miasto

reprezentować będą popularne „Kojotki” z Janowa. Aktualne Vice Mistrzyni Polski w tej dyscyplinie, jak co roku, są faworytem tego turnieju. Drużyny zagrają w pierwszym dniu, w dwóch grupach, systemem „każdy z każdym”. Drugi dzień to dwa półfinały i finał. Wszystkich serdecznie zapraszamy na lodowisko w Janowie. Wspierajmy naszą drużynę MUKS „Kojotki” Naprzód Janów ●.

MOSiR

al. Korfantego 35
tel. 32 258 09 70 (dział imprez)
e-mail: organizacja.imprez@spodek.com.pl
www.spodek.com.pl

Hala „Spodek”

3-5 grudnia

Parada Horse Show – Międzynarodowe Zawody Jeździeckie CSI

Organizator: Equestrian Promotion – Niemcy

11-12 grudnia

Giełda Mineralów i Kamieni Szlachetnych

9 grudnia

Bezpiecznie chce się żyć - Moda na odblaski (impreza szkoleniowo-estradowa)

Sala gimnastyczna „Spodka”

11-12 i 18 grudnia

Grand Prix w Tenisie Stołowym

Hala Sportowa OS „Szopienice”

11 grudnia

XIX Międzynarodowy Turniej Barbórkowy TYTAN

Puchar Polski Samurajów

Po raz pierwszy katowicki Klub Sportowy Bumeikan będzie gospodarzem zawodów Pucharu Polski Iaido i to od razu finału edycji 2010.

Zawody w iaido, czyli w budzącej coraz większe zainteresowanie japońskiej sztuce walki mieczem, odbędą się 12 grudnia o godz. 12.30 w hali sportowej MOSiR przy ul. Józefowskiej w Katowicach. Wstęp wolny dla wszystkich zainteresowanych.

Puchar Polski Iaido to pierwsza edycja cyklicznie przeprowadzanych rozgrywek iaido organizowanych pod patronatem Polskiego Związku Kendo. W 2010 roku przeprowadzono już siedem eliminacji, a katowickie zawody są finałem tegorocznej edycji, w której bierze udział blisko 50 zawodników z wielu polskich klubów.

Iaido to – w swojej zewnętrznej formie – sztuka dobytka i zadania cięcia najznakomitszą białą bronią jaką zna świat – mieczem samurajskim. W rzeczywistości termin „iaido” oznacza bycie przygotowanym na każdą ewentualność, a celem treningu jest rozwój umysłu, ciała i ducha.

W tej niezwykle trudnej i wymagającej ogromnej cierpliwości dyscyplinie rokrocznie odbywają się zawody o randze Mistrzostw Europy, a od 2007 roku także Mistrzostw Polski. Oceniane są wykonane w formie „kata” układy obowiązkowe (Iaido Seitei ZNKR). Są one prezentowane w parach i przypominają turnieje „kata” w pokrewnych sportach i sztukach walki jak np. w karate. Tutaj nie zwycięża

się w bezpośrednim, fizycznym starciu, a ocenie podlega precyzja wykonania prezentowanych technik i zawarty w nich „duch walki”. Zwycięzca wyłaniany jest werdyktem trzech sędziów, w tym głównego. Rangę katowickich zawodów podnoszą zaproszeni wybitni sędziowie zagraniczni, utytułowani również jako zawodnicy:

- Henry Schubert: godan (5 dan) Iaido, instruktor Niemieckiego Związku Iaido, sędzia Europejskiej Federacji Kendo na Mistrzostwach Europy Iaido 2009 i 2010, Mistrz Niemiec kategorii Godan 2010.
- Andy Watson: godan (5 dan) Iaido, instruktor Iaido Brytyjskiego Związku Kendo; wielokrotny Mistrz Wielkiej Brytanii, wielokrotny Mistrz Europy.

Puchar Polski Iaido (PPI) powstał celem rozpropagowania i promowania idei iaido. Jest to sposób na przedstawienie młodzieży i dorosłym alternatywnych, ciekawych form aktywności fizycznej. Pozwala również na mobilizację, szkolenie i doskonalenie polskich zawodników Iaido, w tym reprezentantów Polski oraz ich przygotowanie do udziału w Mistrzostwach Europy i innych zawodach międzynarodowych wysokiej rangi.

Więcej informacji na temat zawodów jak i samej dyscypliny można znaleźć na stronie internetowej Klubu Sportowego Bumeikan: www.bumeikan.pl ●

(Rafał Rzepus)

